

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Н. С. МОЧАЛОВА, Н. Є. ШАМАНОВА

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для самостійної роботи
з теорії і практики науково-технічного перекладу**

Рекомендовано Методичною радою НУК

Електронне видання комбінованого
використання на DVD-ROM



МИКОЛАЇВ • НУК • 2011

УДК 81'255.2 (076)
М 86

Укладачі: Н. С. Мочалова, старш. викладач;
Н. Є. Шаманова, старш. викладач

Рецензент Н.М. Філіппова, канд. філол. наук, доц., проф. НУК

Кафедра прикладної лінгвістики

Мочалова Н. С.

М 86 Методичні вказівки для самостійної роботи з теорії і практики
науково-технічного перекладу / Н. С. Мочалова, Н.Є. Шаманова. –
Миколаїв : Видавництво НУК, 2011. – 59 с.

Складаються з двох розділів практичних вправ і завдань. Також містять
вказівки для написання рефератів, перелік тем рефератів, глосарій ключо-
вих термінів і список рекомендованої літератури.

Призначені для студентів другого та третього курсів спеціальності
"Прикладна лінгвістика".

УДК 81'255.2 (076)

Навчальне видання

**МОЧАЛОВА Наталія Степанівна
ШАМАНОВА Наталія Євгенівна**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для самостійної роботи
з теорії і практики науково-технічного перекладу**

Комп'ютерне верстання *В.Г. Мазанко*
Коректор *М.О. Паненко*

© Н. С. Мочалова, Н. Є. Шаманова, 2011

© Видавництво НУК, 2011

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 3,4. Обсяг даних 1027 кб.

Тираж 14. Вид. № 19. Зам. № 448.

Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування,
54025, м. Миколаїв, просп. Героїв Сталінграда, 9

E-mail : publishing@nuos.edu.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2506 від 25.05.2006 р.

Розділ 1. ВПРАВИ І ЗАВДАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНИХ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК

1. Перекладіть речення, звертаючи увагу на особливості перекладу омонімів.

1) We polish the Polish furniture. 2) He could lead, if he would get the lead out. 3) A farm can produce produce. 4) The dump was so full it had to refuse refuse. 5) The soldier decided to desert in the desert. 6) The present is a good time to present the present. 7) The dove dove into the bushes. 8) I did not object to the object. 9) The insurance for the invalid was invalid. 10) The bandage was wound around the wound. 11) There was a row among the oarsmen about how to row. 12) The buck does funny things when the does are present. 13) They sent a sewer down to stitch the tear in the sewer line. 14) To help with planting, the farmer taught his sow to sow. 15) After the number of Novocain injections, my jaw got number. 16) I shed a tear when I saw the tear in my clothes. 17) I had to subject the subject to a series of tests. 18) How can I intimate this to my most intimate friend? 19) I spent the last evening evening out a pile of dirt.

2. Перекладіть подані тексти. Знайдіть одиниці, які характерні для різних стилів (терміни, тропи, розмовну лексику і т. п.).

A) TWO VIEWS OF THE ENGLISH LANGUAGE

Text A

English is losing its political and cultural associations and becoming the property of all cultures. Over 70 countries in the world use English as the official or semi-official language, and in 20 more English occupies an important position. It is the main foreign language taught within most school systems. Worldwide, many newspapers are published in English and it is the language of much radio and television broadcasting. English is the language of international business, the main language of airports, air traffic control and international shipping. It is the language of science, technology and medicine, and it is estimated that two-thirds of all scientific papers today are first published in English. It is the language of diplomacy and sport; it is one of the working languages of the United Nations and the language used by the International Olympic Committee. International pop culture and

advertising are also dominated by English. 70 % of the world's mail is written in English, and 80 % of all information in electronic retrieval systems is stored in English.

Text B

English infiltration of foreign languages is often regarded with horror. The late President Pompidou of France recommended a return to totally unpolluted French with an abolition of all anglicisms. In official documents «fast food» and «jumbo jet» were to be referred to by French expressions instead. But it would be difficult to eradicate the use of such familiar «French» terms as «le weekend», «le sandwich», or «le parking». French is not the only «polluted» language. In German we find «der Babysitter», «der Bestseller» and «der Teenager». «Il weekend» turns up again in Italian, where we can also find «la pop art» and «il popcorn». «Jeans» is found in both Italian and Spanish, and in Spanish we also have «pancakes», and «suater» (sweater). Russian young people like to wear the latest trainer-style «shoozy», while Japanese young people like to eat «eisucurimu» (ice cream). But this invasion is not one-sided. Other languages have quietly been getting their own back for a long time. Native English speakers may think they are speaking «pure» English when they talk about the alphabet, the traffic, a mosquito, a sofa, a garage, their pajamas or their boss, but Greek, Italian, Spanish, Arabic, French, Hindi and Dutch speakers know better!

B) Standard English

Standard English is the type of English that is used by educated people throughout the English-speaking world. It is a variety with distinctive features of vocabulary and grammar, and not an accent (type of pronunciation); standard English is therefore spoken by people with different accents. There is no authority that decides what is standard English; it has acquired its value as the non-regional variety used by people of social prestige. It is the English that is taught in the education system of English-speaking countries and is also taught to foreigners; it is the variety that appears in print and (for most serious purposes) in the spoken language of the mass media.

Standard English is not completely uniform. There are differences between the national standards (e.g. in Britain, America, and Australia) and also variation within each English-speaking country. For example, within the British standard, there are features typical of Northern England, Scotland, and Northern Ireland. The most firmly established national standards are British and American English, the others tending to follow the usage of these two. Differences in spelling and punctuation between the two standards are relatively minor; more occur in grammar, and more still in vocabulary. We point out many differences under general entries, such as SPELLING, and under individual words.

In many areas of the world English is not a native language, but a second language with official status used in education and administration and for

communication between speakers of other languages. Second language speakers have also contributed a considerable quantity of creative writing in English.

Most of the countries where English is a second language were formerly British territories (e.g. India, Nigeria, and Ghana). Many people in these countries think of themselves as speaking British English, but their use of the language diverges considerably from the British standard English, and not only in pronunciation. It is possible that some national varieties such as Indian and Nigerian English will eventually acquire independent norms and then have their own national standards. It is to be hoped that the varieties of English will not diverge to the extent of impeding international communication in English.

B) The Role of English in the 21st Century (Melvia A. Hasman)

The world is in various stages of social, economic, and demographic transition. Economically and politically, the world has changed more rapidly in the past few years than at any time since 1945. The emerging global economy is both competitive and interdependent. It reflects the availability of modern communications and production technologies in most parts of the world. So, do we need to be concerned about the future of the English language in the 21st century? According to *The Economist* (1996), English continues to be the world standard language, and there is no major threat to the language or to its global popularity. But, changes are coming.

An international economy

Two factors drive this global marketplace. First, many manufactured products have one or more foreign components. Ford cars and IBM computers are just two examples of this. Second, more than half of all imports and exports, which governments label foreign trade, are transacted between domestic companies and their foreign affiliates.

The increasing globalization of the marketplace is forcing companies to pay more attention to international developments. Domestic firms are adjusting their structures and methods of operation to fit a broader and rapidly changing economic environment. They are increasing their geographic outreach because more of their suppliers and customers are located on various continents. For example, last year Johnson and Johnson sold more products outside the United States than in the United States. Hewlett Packard, like many companies, lost money when the Asian economy collapsed.

Joint ventures are no longer just theoretical possibilities. Mergers and acquisitions, like Chrysler/Daimler Benz and MCI and British Telecom, increasingly cross national boundaries.

Why discuss economics with the English language? Because the English language is closely associated with this economic modernization and industrial development.

Information is sent and received at increasing speed. The competitive demands of governments, industries, and corporations, both national and multinational, for technological progress requires an understanding of the language of that technology – English.

Spread of English

The global spread of English over the last 40 years is remarkable. It is unprecedented in several ways: by the increasing number of users of the language; by its depth of penetration into societies; by its range of functions.

Worldwide over 1.4 billion people live in countries where English has official status. One out of five of the world's population speaks English with some degree of competence. Over 70 % of the world's scientists read English. About 85% of the world's mail is written in English. And 90 % of all information in the world's electronic retrieval systems is stored in English. By 2010, the number of people who speak English as a second or foreign language will exceed the number of native speakers.

English is used for more purposes than ever before. Vocabularies, grammatical forms, and ways of speaking and writing have emerged influenced by technological and scientific developments, economics and management, literature and entertainment genres. What began some 1,500 years ago as a rude language, originally spoken by obscure germanic tribes who invaded England, now encompasses the globe.

When Mexican pilots land their airplanes in France, they and the ground controllers use English. When German physicists want to alert the international scientific community to new discoveries, they first publish their findings in English. When Japanese executives conduct business with Scandinavian entrepreneurs, they negotiate in English. When pop singers write their songs, they often use lyrics or phrases in English. When demonstrators want to alert the world to their problems, they display signs in English.

Three factors continue to contribute to this spread of English: English usage in science, technology and commerce; the ability to incorporate vocabulary from other languages; and the acceptability of various English dialects.

In science, English replaced German after World War II. With this technical and scientific dominance came the beginning of overall linguistic dominance, first in Europe and then globally.

And finally, no English language central authority guards the purity of the language, therefore, many dialects have developed: American, British, Canadian, Indian, and Australian, to name a few. There is no standard pronunciation. But within this diversity is a unity of grammar and one set of core vocabulary. Thus, each country that speaks the language can inject aspects of its own culture into the usage and vocabulary.

However, the future is unpredictable. As David Crystal (1997) commented, there has never been a language so widely spread or spoken by so many people as

English. So, there are no precedents to help us predict what happens to a language when it achieves genuine world status.

There is no reason to believe that any one other language will appear within the next 50 years to replace English. However, it is possible that English will not keep its monopoly in the 21st century. Rather, a small number of languages may form an oligopoly – each with a special area of influence. For example, Spanish is rising because of expanding trade and the increase of the Latino population in the United States. This could create a bilingual English-Spanish region.

A language shift, in which individuals change their linguistic allegiances, is another possibility. These shifts are slow and difficult to predict. But within the next 50 years, substantial language shifts could occur as economic development affects more countries.

Because of these shifts in allegiance, more languages may disappear. Those remaining" will rapidly get more native speakers. This includes English.

Internal migration and urbanization may restructure areas, thereby creating communities where English becomes the language of interethnic communication – a neutral language.

Universities using English as the medium of instruction will expand and rapidly create generation of middle-class professionals. Economic development will only increase the middle class, a group that is more likely to learn and use English in jobs.

While languages such as English, German, and French have been international languages because of their governments' political powers, this is less likely to be the case in the 21st century where economics and demographics will have more influence on languages.

Conclusion

English has been an international language for only 50 years. If the pattern follows the previous language trends, we still have about 100 years before a new language dominates the world. However, this does not mean that English is replacing or will replace other languages as many fear. Instead, it may supplement or co-exist with languages by allowing strangers to communicate across linguistic boundaries. It may become one tool that opens windows to the world, unlocks doors to opportunities, and expands our minds to new ideas.

3. Перекладіть подані тексти. Порівняйте підбір відповідників для передачі поняття «хвиля» та її опису в текстах різних стилів.

A) The Pacific (Somerset Maugham)

The Pacific is inconstant and uncertain like the soul of man. Sometimes it is grey like the English Channel off Beachy Head, with a heavy swell, and sometimes it is rough, capped with white crests, and boisterous. It is not so often that it is calm and blue. Then, indeed, the blue is arrogant. The sun shines fiercely from an unclouded sky. The trade-wind gets into your blood and you are filled with an

impatience for the unknown. The billows, magnificently rolling, stretch widely on all sides of you, and you forget your vanished youth, with its memories, cruel and sweet, in a restless, intolerable desire for life.

On such a sea as this Ulysses sailed when he sought the Happy Isles. But there are days also when the Pacific is like a lake. The sea is flat and shining. The flying fish, a gleam of shadow on the brightness of a mirror, make little fountains of sparking drops when they dip. There are fleecy clouds on the horizon, and at sunset they take strange shapes so that it is impossible not to believe that you see a range of lofty mountains. They are the mountains of the country of your dreams. You sail through an unimaginable silence upon a magic sea. Now and then a few gulls suggest that land is not far off, a forgotten island hidden in a wilderness of waters; but the gulls, the melancholy gulls, are the only sign you have of it. You see never a tramp, with its friendly smoke, no stately bark or trim schooner, not a fishing boat even; it is an empty desert; and presently the emptiness fills you with a vague foreboding.

B) Youth (J. Conrad)

It was January, and the weather was beautiful – the beautiful sunny winter weather that has more charm than in the summer-time, because it is unexpected, and crisp, and you know it won't, it can't, last long. It's like a windfall, like a godsend, like an unexpected piece of luck.

It lasted all down the North Sea, all down Channel; and it lasted till we were three hundred miles or so to the westward of the Lizards: then the wind went round to the south-west and began to pipe up. In two days it blew a gale. The *Judea* wallowed on the Atlantic like an old candlebox. It blew day after day: it blew with spite, without interval, without mercy, without rest. The world was nothing but an immensity of great foaming waves rushing at us, under a sky low enough to touch with the hand and dirty like a smoked ceiling. In the stormy space surrounding us there was as much flying spray as air. Day after day and night after night there was nothing round the ship but the howl of the wind, the tumult of the sea, the noise of water pouring over her deck. There was no rest for her and no rest for us. She tossed, she pitched, she stood on her head, she sat on her tail, she rolled, she groaned, and we had to hold on while on deck and cling to our bunks when below, in a constant effort of body and worry of mind.

We pumped all the four hours. We pumped all night, all day, all the week, – watch and watch. She was working herself loose, and leaked badly – not enough to drown us at once, but enough to kill us with the work at the pumps. And while we pumped the ship was going from us piecemeal: the bulwarks went, the stanchions were torn out, the ventilators smashed, the cabin-door burst in. There was not a dry spot in the ship. She was being gutted bit by bit. The long-boat changed, as if by magic, into matchwood where she stood in her gripes. I had lashed her myself, and was rather proud of my handiwork, which had withstood so long the malice of the

sea. And we pumped. And there was no break in the weather. The sea was white like a sheet of foam, like a cauldron of boiling milk; there was not a break in the clouds, no – not the size of a man's hand – no, not for so much as ten seconds. There was for us no sky, there were for us no stars, no sun, no universe – nothing but angry clouds and an infuriated sea. We pumped watch and watch, for dear life; and it seemed to last for months, for years, for all eternity, as though we had been dead and gone to a hell for sailors. We forgot the day of the week, the name of the month, what year it was, and whether we had ever been ashore. The sails blew away, she lay broadside on under a weather-cloth, the ocean poured over her, and we did not care. We turned those handles, and had the eyes of idiots. As soon as we had crawled on deck I used to take a round turn with a rope about the men, the pumps, and the mainmast, and we turned, we turned incessantly, with the water to our waists, to our necks, over our heads. It was all one. We had forgotten how it felt to be dry.

And there was somewhere in me the thought: By Jove! this is the deuce of an adventure – something you read about; and it is my first voyage as second mate – and I am only twenty – and here I am lasting it out as well as any of these men, and keeping my chaps up to the mark. I was pleased. I would not have given up the experience for worlds. I had moments of exultation. Whenever the old dismantled craft pitched heavily with her counter high in the air, she seemed to me to throw up, like an appeal, like a defiance, like a cry to the clouds without mercy, the words written on her stern: “*Judea, London. Do or Die.*”

B) Wave types

A. General information

1. A wave is a disturbance transmitted along an interface between two media or within a medium.

2. All types of ocean waves can be described by defining specific characteristics of the disturbance (*see Wave Characteristics, page 58*).

a. *Wave height* is the vertical distance between the apex of a wave's crest and the zenith of its trough.

b. *Wave amplitude* is the vertical distance between the highest or lowest part of the wave and a horizontal reference level (for example, an ocean surface that has no waves); wave amplitude equals one-half the wave height.

c. *Wavelength* is the horizontal distance between two equivalent points on consecutive waves (such as between one wave crest and another wave crest).

d. *Wave steepness* is the ratio of wave height to wavelength.

e. *Wave period* is the time it takes for a wave to pass the fixed point.

(1) Wave period remains constant while other characteristics can change (for example, wavelength typically shortens as a wave approaches shore).

(2) Wave period is used to classified waves because of its constancy.

f. *Wave frequency* is the number of waves that occur per unit of time; it equals $1/\text{period}$.

g. *Wave phase* is a wave's position with respect to a fixed reference point.

h. *Wave speed* equals wavelength divided by wave period; physical oceanographers use the term *celerity* rather than speed because there is no net particle movement in the direction of wave propagation.

3. Ocean waves also are classified according to several other parameters.

a. One such parameter may be the source of energy that triggers the disturbance (that caused the wave); for example, wind generates waves at the sea surface, and gravitational attractions generate tidal waves.

b. Another is the force that stops the disturbance; for example, gravity.

c. Another classification involved is the manner in which the disturbance transmits energy.

(1) *A progressive wave* transmits energy away from the area of initial disturbance.

(a) Energy is transmitted via oscillatory motions of water.

(b) Oscillatory motion is greatest at the sea surface and diminishes as depth increases.

(c) Motion becomes negligible at a depth equal to about one-half the wavelength; this depth is called the wave base.

(2) *A standing wave* moves water vertically and horizontally around a fixed point, called a node.

4. Most ocean waves can be mathematically modeled using the sine function.

Progressive waves

1. Progressive waves are the most common type of waves.

2. These waves can be further categorized by their period.

a. *Chop* or sea waves have period of 1 to 10 seconds and develop in areas directly affected by wind.

b. *Swells* have periods greater than 10 seconds and develop away from areas of direct air-sea interactions.

3. The development of progressive waves is controlled by wind velocity, wind duration, the sea-surface area directly affected by wind (called *fetch*), and the original state of the sea surface.

a. Wind generates capillary waves as it blows across a smooth sea surface.

b. Capillary waves roughen the sea surface, causing air to flow unevenly over the surface.

c. Uneven air flow generates small zones of high and low pressure that amplify wave height and length.

4. Перекладіть подані тексти. Порівняйте підбір відповідників для передачі інформації однієї тематики в текстах різних стилів.

A) World language

What is needed for the solution of the world's language problem is simply a language, any one of the world's natural languages with two qualifications: the language selected must have absolute correspondence of written symbols for spoken sounds, and it must be adopted by international agreement in all country in same time...

Mario Pei

As the world grows smaller with improved technological advances, a single world language is rapidly becoming a necessity. These advances make it possible for us to communicate instantaneously with people all over the world. Virtually everyone who hears a foreign language wishes he could understand what was being said. So, it is not an understatement to say how wonderfully easy it would be if everyone spoke the same language.

The idea of a "world" or "international" language, or "inter-language", has been around for a long time. It has long been thought by linguists that a world language should be based on the language judged the easiest to learn by the greatest number of people. Distinguished linguist and scholar Professor Mario Pei suggests in *The Story of Language*, that to solve the world's language problem we need only to choose an existing language with two qualifications. First, it must have what is called an "absolute correspondence of written symbols for spoken sounds". That means it must have a special letter in the alphabet for each spoken sound. Second, a world language must be adapted simultaneously over the world.

Of course, as you may already have guessed, each nation would prefer its own language become the World language. In fact, besides the world's principle languages – English, French, Spanish, German, Russian, Chinese – smaller languages like Finnish or Swedish have actually been proposed by various well-intentional linguists and academicians for "world" status. However, since each language's candidacy rests on its claim to phonetic beauty, grammatical simplicity, literary achievement, and commercial or political importance. It would seem that an international agreement for one world language could very well be impossible to achieve.

Thus, artificial made-up languages have long been advocated by sincere World language proponents. The first recorded suggestion of the artificial language came from Sir Francis Bacon in the Seventeenth Century. He proposed a written system similar to that found in Chinese ideographs. In 1629, the philosopher Descartes proposed an made-up language based on numbers. Other World language proponents would later suggest various combinations of letters and numbers, or combinations of musical notes. From Bacon to the present day, it is estimated that some seven hundred legitimate attempts have been made to construct a tongue for international use.

B) The uniqueness of human language

If you were asked to name the trait which most decisively distinguishes human beings from all other creatures on the planet, what would you choose? Love? Warfare? Art and music? Technology? Perhaps. But most people who have considered this question at length have come up with a single answer: language.

As I shall try to demonstrate, human language is arguably the single most remarkable characteristic that we have, the one that most truly sets our species apart. Our faculty of language, which we usually take for granted, exhibits a number of properties which are remarkable, even astonishing. Without language, we could hardly have created the human world we know. Our development of everything from music to warfare could never have come about in the absence of language. More than any other single characteristic, then, language is what makes us human. And human language is unique.

At first glance, this uniqueness may be far from obvious. After all, nearly every creature on the planet seems to have some kind of signaling system, some way of communicating with other members of the same species and occasionally even with members of other species. Crickets chirp, birds sing, monkeys squawk, fireflies flash, and even ants leave smelly trails for their co-workers to follow. And no doubt you are convinced that Rover or Tiddles has a special sort of «woof» or «meow» that means “I’m hungry” or “I want to go out”. Moreover, recent work by ethologists (people who study animal behaviour) has revealed that many animal signaling systems are far more interesting than was once thought. You may be aware, for example, that certain species of whales are now known to sing songs, or that honeybees perform elaborate dances to announce the location of nectar to the hive.

Fascinating as these discoveries are, however, and however much they may remind us not to take our fellow creatures for granted, the fact is that human language is so utterly different from all these other signaling systems that we are obliged to treat it as a thing apart: a truly unique phenomenon.

In this book, I shall try to explain some of the fascinating and astonishing things we have discovered about language. I begin with some of the fundamental properties which are often collectively known as the design features of language. One of these design features is absolutely crucial to the very existence of language.

B) Warning on language cuts (Anthea Lipset The Guardian, Tuesday 2 June 2009)

The director of LSE's language centre says all is not bleak.

A new report on university languages serves as a stark warning of what is at stake if something is not done about their decline. It comes amid concerns of cuts to several high-profile university language departments and a government review of the health of higher education language research and teaching, due in September.

What is at stake? British scholarship's international reputation, the marginalisation of researchers, the country's competitive edge and its ability to tackle serious global challenges, according to the British Academy's report, to be launched tomorrow and seen exclusively by Education Guardian. The research academics are able to do will also be limited and their thinking less innovative, it warns.

"It's a vicious cycle", says Onora O'Neill, president of the BA, who has championed the report. "Many talented undergraduates who go on to postgraduate degrees where they need language competence, and to be able to access archives and read documents, end up limited to contemporary fields and anglophone resources. It's important people aren't driven into that by lack of skills that weren't given at secondary and undergraduate level".

Equipped for life

"Young people are entitled to good language teaching that equips them for life, for jobs and, if they do it, for research. Without that, you get a minority of people who are going to be qualified to do research".

She is, however, not optimistic that anything will change.

Professor Michael Worton, University College London's vice-provost, who is carrying out the funding council's review, insists the issue is being taken seriously. "I hope to set out recommendations that aren't just about funding", he explains. "I'd like to offer pathways forward from here, rather than keep going over the same ground every four to five years, which is what has been going on".

The BA's report is the latest in a long line of reviews of the decline in languages. It is well known that the number of teenagers taking language GCSEs plummeted, particularly in state schools, when ministers decided in 2003 they would be optional after age 14 (only 44 % took languages last year, compared with 78 % in 2001).

Modern languages are concentrated in a small number of predominantly older universities, leaving higher education language black spots across the UK. And the number of language and area studies researchers has dropped by 13 % in French, 12 % in German and 7 % in Italian since 2001, which will cut research funding by millions of pounds.

The outlook is gloomy. Without specialists in these areas, the UK risks losing its reputation for quality, and its ability to tackle issues such as terrorism and international crime; and researchers will miss out on European research funding. And it is not only language departments that will be affected.

Г) Out of the Silent Planet (C. S. Lewis)

Then something happened which completely altered his state of mind. The creature, which was still steaming and shaking itself on the bank and had obviously not seen him, opened its mouth and began to make noises. This in itself was not remarkable; but a lifetime of linguistic study assured Ransom almost at once that

these were articulate noises. The creature was talking. It had language. If you are not yourself a philologist, I am afraid you must take on trust the prodigious emotional consequences of this realization in Ransom's mind. A new world he had already seen – but a new, an extra-terrestrial, a non-human language was a different matter. Somehow he had not thought of this in connection with the sorns; now, it flashed upon him like a revelation. The love of knowledge is a kind of madness. In the fraction of a second which it took Ransom to decide that the creature was really talking, and while he still knew that he might be facing instant death, his imagination had leaped over every fear and hope and probability of his situation to follow the dazzling project of making a Malacandrian grammar. *An Introduction to the Malacandrian Language – The Lunar Verb – A Concise Martian-English Dictionary...* the titles flitted through his mind. And what might one not discover from the speech of a non-human race? The very form of language itself, the principle behind all possible languages, might fall into his hands. Unconsciously he raised himself on his elbow and stared at the black beast. It became silent. The huge bullet head swung round and lustrous amber eyes fixed him. There was no wind on the lake or in the wood. Minute after minute in utter silence the representative of two so far-divided species stared each into the other's face.

Ransom rose to his knees. The creature leaped back, watching him intently, and they became motionless again. Then it came a pace nearer, and Ransom jumped up and retreated, but not far; curiosity held him. He summoned up his courage and advanced holding out his hand; the beast misunderstood the gesture. It backed into the shallows of the lake and he could see the muscles tightened under its sleek pelt, ready for sudden movement. But there it stopped; it, too, was in the grip of curiosity. Neither dared let the other approach, yet each repeatedly felt the impulse to do so himself, and yielded to it. It was foolish, frightening, ecstatic and unbearable all in one moment. It was more than curiosity. It was like a courtship - like the meeting of the first man and the first woman in the world; it was like something beyond that; so natural is the contact of sexes, so limited. the strangeness, so shallow the reticence, so mild the repugnance to be overcome, compared with the first tingling intercourse of two different, but rational, species.

5. Перекладіть подані тексти. Зверніть увагу на переклад виділених слів та словосполучень.

A) Fluent? Expanding Translators Market a Good Bet

From "The Moscow Times"

*Translators must be easygoing **and ready to sacrifice their interests for the work.***

In a job market where the **discrepancy** between an **applicant's** education and the **requirements of available** jobs has grown ever wider – where a ballet dancer works as a journalist, aerospace engineer as a chauffeur – finding a well-paid position *that suits you* can be a real **challenge**.

One **expanding** market for people **trained in** a variety of disciplines is in translating and interpreting, where, according to translation agencies, knowledge of a foreign language can bring in up to \$2,000 per month or provide a convenient way to earn some extra money in your spare time.

The majority of **trained** translators in Moscow have graduated from a special language institute, *either independent* – like Moscow's Linguistic University – or **attached to another university** (faculty).

However, most employers and translation agencies say that neither **formal qualifications** nor *previous* experience is essential in this field: **demonstrable fluency** in a foreign language is often the most important skill.

While some employers **advertise** directly **for** (look for) **full-time** translating positions, many translators and interpreters work through agencies, which provide those **on their books** with regular **assignments**. Agencies will give candidates an **interview** – normally with a **native speaker** – and, a written test of *their language skills*. Translators who **are fluent in** more than one foreign language usually find it easier to get work.

Translation work is divided into two main categories – interpreting and **written** translation – and most employers **contacted for this article** said that few people work in both fields. The Russian translation agency I.B.S. Translation & Interpreting pointed out, some of the best written translators cannot actually speak the languages from which they translate, although they can **render** them **accurately** on the page.

Of the two skills, more people are capable of *written* translation than interpreting, translation agencies say. While the *financial* rewards can be greater for interpreting, *written* translation affords a rare opportunity to make money *without leaving home* and **at your own pace** (at your convenience).

As a rule, translators work *from a foreign language* into their native tongue. If not, in most agencies the translation will be edited by a native speaker.

Agencies also provide their translators with (give) style books that contain standards for various types of documents, from scientific texts to user's manuals.

According to agencies, most translators also specialize in a particular field, like medicine or law.

Most agencies contacted said that income (fee) from written translation can vary from \$3 to \$15 per page depending on the complexity of the original document, the quality of the translation and the amount of editing *required after submission*.

With interpreting, the most important *quality* is to be able to speak quickly enough for maximum comprehension, according to translation agencies.

By contrast with the rather solitary pursuit of *written* translation, "people skills" are an essential part of this job – getting along with people and being able to communicate. This is especially true in business, since an interpreter to some extent assumes the role of his client's *representative*: a good impression can go a long way

toward closing a deal. People who have studied or lived abroad are frequently **considered better suited** for interpreting work because of their broader life experience and understanding of foreign cultures.

Interpreters **are usually paid on an hourly or daily basis**. Most translation agencies quoted (приводят) an average rate of \$10 per hour.

While the money in translation work is generally good, anyone considering entering the field should keep a few things in mind about the downside (negative side).

It can be difficult working with other people's words all day, not - to mention tackling a dry manual on maintaining a new refrigerator or repairing the suspension of a combine harvester.

Nor are you likely to be asked your opinion on the ongoing negotiations between firm A and company B, no matter how well informed you might be.

A translator has to be "easy to get on with and ready **to sacrifice his own interests for the benefit of the work**," said Yelena Kolesnikova, translation coordinator for Interfax news agency, which employs about 20 translators – mostly foreigners – to translate its wire service stories.

But if working behind the scenes or **playing second fiddle** in order to earn some good money is not too high a price for you to pay, translation could be for you.

As a representative of the Alphabet Service Ltd. translation service said, "To be a translator or interpreter, you have to love the job. This is the most important condition of success. No matter how sound (deep) your knowledge of the language might be, you have to like the job or will not *come off*".

B) Second language works alone in brain. New York (AP)

When people think in a language they learned in adulthood, they employ special brain **circuits** not used for their **native tongue**, a study suggests.

But if adults started learning two languages in infancy, they use the same **circuits** for both, researchers found.

The difference appeared in a critical language centre of the brain called Broca's area, which lies near the left ear in right-handed people.

There is no evidence that the study explains why kids learn a second language more easily than adults do, cautioned senior author Joy Hirsch.

The work appeared in the **current issue** of the journal *Nature*.

It included six people who had been **exposed** to two languages in infancy and six who picked up a second language as adults. Their brains were scanned as they silently told themselves what they'd done the previous day, thinking first in one language and then in the other.

The finding **fits with** prior reports that in bilingual people, strokes or brain **tumours** can **hinder** ability in just one language, Hirsch said.

Arturo Hernandez, who studies bilingual people at the University of California, Santa Barbara, said it's not clear, what it means that two languages are associated with different brain circuits.

It could mean the brain stores each language in a different place, or that it gets access to each language through a different circuit, or simply that it works harder to use the language learned in adulthood, he said.

B) Web Translator Is Quite Not Perfect Yet

By Walter S. Mossberg (Wall Street Journal Europe)

In matters of diplomacy, the U.S. is the world's sole superpower, wielding more influence than any other nation. But that's nothing compared with the American influence in cyberspace.

On the Internet's World Wide Web, America rules – and so does the English language. While figures are hard to come by, it seems clear that most of the content of the **Web** today is from the U.S. When you add in the Web content provided by other English-speaking nations, the dominance of English is overwhelming. Even many of the Web sites published in non-English-speaking lands are produced in English.

Ironically, the Web itself was invented in Switzerland (though the Internet was a U.S. innovation). But there are many more people with computers in America, and many more of those machines are linked to the Internet than are computers anywhere else. As of today, if you don't read English, you miss nearly everything on the Web.

Words for the Wise

"Technology is attempting to the rescue of many non-English-speaking people. A new software product for Windows called Web Translator, from Globalink Inc. of Fairfax, Virginia, promises to rapidly translate English-language Web pages into French, Spanish or

German. You just click on a button labeled "translate" and Web Translator grabs the page from the Netscape Navigator Web browser, renders it in one of the three languages in less than a minute and displays the translation in Navigator, with all graphics and links intact.

Web Translator also works in reverse. Following the same process, it will take a Web page that's in French, Spanish or German, and turn it into English. That will help English speakers catch up with the fast-growing number of Web sites in those tongues.

Globalink's product is fundamentally different from similar-sounding Web software, such as Accent Software's highly regarded Internet with an Accent program. These programs merely let your PC view Web sites written in foreign alphabets. They don't attempt translation. And, after trying out Web Translator for a few days, I can understand why.

Literal and Laughable

Web Translator does such a **crude** job of translation that it can't really be relied upon for anything, requiring any degree of accuracy or nuance. Like most computer-based translation, it is so literal as to be laughable, and fails to grasp many common *idioms*.

You can get the basic idea of what a Web page says, but not much more. To be fair, Globalink doesn't claim perfection. On the box, the company promises only a "draft translation" and concedes "your translations may *contain* some rough *spots*."

I'll say! For instance, I tried translating into English some articles from French-language press. A reference to the Canadian foreign minister came out as "the alien Business minister of Canada," and Prime Minister **Chretien** was referred to as "the Christian prime minister."

Elsewhere on the Web, a headline in Germany's Die Welt came out: "**Cabbage:** Future of the grandsons do not lose." This may be an article about the passing down of cabbage farms through the generations, but who can tell?

May Day

Going the other way, from English into French, I discovered that Web Translator **garbled** the simplest things. In The Wall Street Journal's Web site, even Wednesday's date – May 1, 1996 – was mistranslated as "Peut 1, 1996" because the program couldn't distinguish the month of May ("Mai" in French) from other forms of "may."

The software also had trouble with the English legal term "suit." In different journal headlines it rendered it differently in French, but never properly. A reference to a lawsuit filed by a Texas grocer came out as "Costume d'epicier," an allusion to a grocer's garb.

Web Translator was easy to use, though it takes up 70 megabytes of hard-disk space. But I was disappointed, even though I didn't expect perfection. This computer translation effort has a long, long way to go.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТІВ

I. Загальні відомості

Реферат – короткий виклад у письмовій формі певного навчального матеріалу: змісту вчення, теорії, наукової проблеми і т. п. Реферат представляє собою підсумок *самостійного* вивчення студентом декількох (не менше п'яти, рідко однієї) наукових робіт і повинен відображати їх основний зміст. При його написанні студент повинен продемонструвати вміння *виділяти головне* в науковому тексті, бачити проблеми, яким присвячена робота, а також шляхи і способи їх вирішення, використані автором (авторами).

Робота над рефератом дозволяє студентам оволодіти важливими для дослідника вміннями: виділяти в ньому головне, суттєве, формулювати як власні, так і чужі висловлювання коротко і своїми словами, логічно будувати та систематизувати вивчений матеріал.

Реферування призначене для засвоєння прийомів, методів і засобів роботи з джерелами та вивчення конкретної навчальної дисципліни. В рефераті *не переказується* зміст джерел, а здійснюється їх аналіз, узагальнення, систематизація і т. п.

II. Структура реферату:

1. *План*
2. *Вступ* – коротке обґрунтування важливості проблеми.
3. *Основна частина* – огляд літератури з теми, в якому виділяються ключові положення проблеми, шляхи їх вирішення.
4. *Висновок* – коротке представлення підсумків. Висновок не завжди є обов'язковою частиною реферату.
5. *Список реферованої літератури.*

III. Зміст основної частини

Зміст основної частини повинен включати в себе не просто виділення основного змісту переглянутої літератури, але і деякі узагальнення та зіставлення, показати, що об'єднує реферовані джерела, чим вони різняться, який аспект проблеми (теорії) розкривається в кожній з робіт.

IV. Обсяг реферату

Обсяг реферату не повинен бути менше 10 сторінок машинописного тексту.

V. Оформлення реферату

Реферат повинен бути представлений в обкладинці (папка з файлами, швидкозшивач).

- Текст реферату повинен бути надрукований шрифтом Times New Roman, розміром 14, через 1,5 інтервали.
- Поля на сторінці: верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, ліве – 20 мм, нижнє – 15 мм.
- Нумерація сторінок ставиться в правому нижньому куті сторінки.

- Абзац у тексті починається відступом у 15 мм.
- Виділення назв розділів, підрозділів, параграфів обов'язкове. Це можна зробити розміром шрифту, його напівжирним написанням або підкреслюванням, а також певною відстанню між заголовком та основним текстом. Розміщувати заголовки слів у центрі рядка.
- Основні частини роботи слід починати з нової сторінки.
- У тексті не допускається використання скорочення слів, крім загальноприйнятих аббревіатур.

VI. Цитати та оформлення посилань

- Цитата вноситься в текст в лапках і з великої букви, якщо в авторському тексті вона теж починається з великої букви, цитата включена в речення з прямою мовою, де є знак “.”.
- Цитата починається з маленької букви, якщо вона включена в синтаксичну будову речення як його частина і не починає самого речення.
- Цитата пишеться з маленької букви і тоді, коли в ній опущені перші слова, а сама вона розміщена всередині речення.

У тексті реферату обов'язковим є пряме (цитування) або непряме використання матеріалів з наукових джерел. При цьому обов'язкові посилання на авторів та джерела. Посилання на джерела робляться безпосередньо по завершенні цитати після лапок або безпосередньо після переказу змісту. Посилання пишуться в квадратних дужках. Всередині ставиться порядковий номер, під яким це джерело зазначене в списку літератури, і через кому ставиться номер сторінки, звідки взято цитований матеріал: [21, с.14].

Теми рефератів для круглого столу “Перекладацькі студії”

1. Роль В. Набокова у розвитку перекладознавства.
2. Проблема оцінки якості перекладу.
3. Роль Д. Драйдена у розвитку перекладознавства.
4. Традиції “вільного” перекладу в практиці українського перекладознавства.
5. Терміни як перекладознавча проблема.
6. Сучасні проблеми теорії перекладу.
7. Переклад та інтерпретація.
8. Роль аналізу перекладацьких помилок для підвищення якості перекладу.
9. Сучасний стан комп'ютерного перекладу.
10. Місце і роль соціокультурного аспекту в перекладі.
11. Роль М. Лукаша в розвитку українського перекладознавства.
12. Концепція перекладу сучасних англійських перекладознавців (М. Снелл-Хорнбі).
13. Лінгвістичні теорії перекладу перекладознавчої школи Ю. Найди.

14. Еквівалентність та адекватність перекладу.
15. Роль сучасних лексикографічних джерел у перекладі.
16. Прагматичні проблеми перекладу.
17. Перекладацька діяльність українських письменників ХХ ст.
18. Перекладацька діяльність Григорія Кочура.
19. Традиції перекладацької школи в Україні в ХХ ст.
20. Сучасне перекладознавство у США та Великобританії.
21. Роль перекладу в сучасному світі.
22. Професійна компетенція перекладача.
23. Перекладацька діяльність та міжмовна комунікація в Європейському контексті.
24. Лінгвістичні та лексикографічні аспекти перекладу.
25. Інформаційні технології та переклад.
26. Перекладацька еквівалентність та її рівні.
27. Історія розвитку машинного перекладу.
28. Перекладацький аналіз тексту.
29. Роль фонових знань та культурних реалій у перекладі.
30. Прояв мовної особистості перекладача в перекладі.
31. Проблема неповної еквівалентності в перекладі.

Зразок оформлення титульної сторінки реферату

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний університет кораблебудування ім. адм. Макарова

Миколаївський гуманітарний інститут
Кафедра прикладної лінгвістики

Реферат з курсу «Теорія і практика
науково-технічного перекладу» на тему:

„Український переклад Біблії”

Виконав студент:
Іванова Ганна
Володимирівна,
група 2521
Перевірив:
викладач Петренко
Людмила Іванівна

Миколаїв 2011

Розділ 2. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ З ГРАМАТИЧНИХ ТРУДНОЩІВ ПЕРЕКЛАДУ

Тест 1. Присудок

I варіант

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1) В інструкціях, вказівках і т. ін. синтетична форма наказового способу перекладається формою наказового способу другої особи множини або неозначеною формою дієслова.

2) Речення із головними типу «I wish», в яких висловлено жаль з приводу того, чого немає, перекладаються формою майбутнього часу із заперечувальною часткою «не».

3) Займенник-замінник one у складному номінативному присудку звичайно перекладається тим же іменником, що й підмет без усяких перекладацьких трансформацій.

4) Присудок «should + простий інфінітив» перекладається присудком із словом «повинний» та неозначеної форми дієслова.

5) Складний присудок з would та неперфектним інфінітивом може перекладатись особовою формою дієслова або прислівником «безперечно», «неминуче» чи «обов'язково» та особовою формою дієслова-присудка, якщо would має значення неминучості дії.

6) Складний присудок з need у заперечувальних реченнях перекладається словами «не слід», «не можна» у сполученні з неозначеною формою дієслова.

7) Модель «This is not to+ Infinitive» перекладається як речення моделі «Цим я не можу + неозначена форма дієслова».

8) Фразеологічний присудок складається із дієслова широкої семантики та конкретизуючого іменника й перекладається простим дієслівним або відповідним фразеологічним присудком.

9) Присудок з might позначають менш реальне припущення, ніж must, та перекладаються формою теперішнього часу дієслова «могти» або «можна» з неозначеною формою дієслова.

10) Складні номінативні присудки з прикметниками на -able, -ible можуть перекладатись складним модальним присудком з «потрібно».

2. Виберіть правильний варіант перекладу присудка:

1) *I shall say something on all three points, though most on the third.*

А) Я дещо скажу про ці три пункти, хоча більше про третій.

Б) Я б сказав дещо про ці три пункти, хоча більше про третій.

В) Дещо буде сказане про ці три пункти, хоча більше про третій.

2) *They may have already sent him their reply.*

А) Вони вже, очевидно, надіслали йому свою відповідь.

Б) Вони, можливо, вже надіслали йому свою відповідь.

В) Вони, здається, вже надіслали йому свою відповідь.

3) *He must have predicted the major consequences of this experiment.*

А) Він повинен передбачити головні наслідки цього експерименту.

Б) Він має передбачити головні наслідки цього експерименту.

В) Він повинен був передбачити головні наслідки цього експерименту.

4) *Suppose we adopt a hierarchical between the two subtheories.*

А) Припустіть, що ми прийняли ієрархічні відношення між цими двома допоміжними теоріями.

Б) Припустимо, що ми приймаємо ієрархічні відношення між цими двома допоміжними теоріями.

В) Припустимо, що ми приймемо ієрархічні відношення між цими двома допоміжними теоріями.

5) *New applications of the theory **are being explored** in many fields.*

А) Нові застосування цієї теорії досліджують у багатьох галузях.

Б) Нові застосування цієї теорії дослідили у багатьох галузях.

В) Нові застосування цієї теорії досліджено у багатьох галузях.

6) *But what we must attend to here is how two such inconsistent beliefs can manage to coexist.*

А) Але, чому ми повинні приділити тут увагу, -- це як два такі несумісні вірування можуть співіснувати.

Б) Але, чому ми повинні приділити тут увагу, -- це як два такі несумісні вірування могли б співіснувати.

В) Але, чому ми повинні приділити тут увагу, -- це як два такі несумісні вірування могли співіснувати.

7) *Thus, the analysis may help us to disclose what is usually taken for granted.*

А) Таким чином, цей аналіз зможе допомогти нам виявити, що зазвичай приймають як належне.

Б) Таким чином, цей аналіз міг би допомогти нам виявити, що зазвичай приймають як належне.

В) Таким чином, цей аналіз може допомогти нам виявити, що зазвичай приймають як належне.

8) *This cannot be done in a single experiment, given the assumptions of these two authors.*

А) Це не можна перевірити єдиним експериментом, зважаючи на припущення цих двох авторів.

Б) Це не можна перевірити єдиним експериментом, зважаючи на припущення цих двох авторів.

В) Це не можна було перевірити єдиним експериментом, зважаючи на припущення цих двох авторів.

9) *One might reasonably ask why such an argument needs to be presented.*

А) Можна запитати, чому такий аргумент потребує представлення.

Б) Можете запитати, чому такий аргумент потребує представлення.

В) Можливо запитати, чому такий аргумент потребує представлення.

10) *This is not to deny, of course, that he is absolutely correct in this respect.*

3. Перекладіть подані речення, поясніть спосіб перекладу присудка.

- 1) My motives for bringing up the issue are three, two of which have already partially shown themselves.
- 2) One might reasonably ask why such an argument needs to be presented.
- 3) It is desirable that the experiment be finished in time.
- 4) For reasons that I will detail at the close of the paper, I think she fails to make a fully convincing case for her proposed approach.
- 5) Only when a clear body of information is available can we move across and apply this procedure.
- 6) It seems that further research is needed before any prediction about future change can be made.
- 7) This study should not be viewed as a case where external evidence conflicts with internal evidence.
- 8) All things being equal, one would prefer the general solution to a particular one which only accounted for part of the data.
- 9) To conclude this discussion of dogma in the theory, let us note that its adherents seem trapped in the dilemma of the chicken and the egg.
- 10) The proposed model does not appear to be based on the research at all but rather on the authors' own intuitions.

Тест 1. Присудок

II варіант

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

- 1) Модель «Let me+ інфінітив» перекладається як «дозвольте мені + неозначена форма дієслова» або формою другої особи множини наказового способу.
- 2) Форми пасивного стану дієслова-присудка можуть перекладатись формами активного стану з певними синтаксичними трансформаціями, коли агент дії, позначеної присудком, виражений в додатку.
- 3) Must у значенні сильного припущення із неперфектним або перфектним інфінітивом передається модальними парентетичними словами «(цілком) певно/вірогідно», неперфектний інфінітив – формою теперішнього часу дієслова-присудка, а перфектний – формою минулого часу.
- 4) Сполучення «may» з перфектним інфінітивом перекладається сполученням могло б з неозначеною формою дієслова.
- 5) Складний модальний присудок «can+ перфектний інфінітив» перекладається сполученням слів «можливо», «ймовірно», «наверяд чи» з формою теперішнього часу дієслова-присудка.
- 6) Модель “Let us+ Infinitive” звичайно перекладається першої особи множини наказового способу або майбутнього часу дійсного способу.
- 7) У деяких випадках при перекладі присудка, вираженого пасивним станом дієслова, змінюються синтаксичні функції слів: підмет стає додатком, а додаток підметом.

8) Інвертований присудок – це присудок, в якому він весь або його частина може виноситись у позицію перед підметом, іноді ця інверсія супроводжується емфатичним виділенням означення.

9) Присудок з *have to* та простим пасивним інфінітивом перекладається словами «певно», «ймовірно».

10) Присудок з *could* та перфектним інфінітивом перекладається фразою «навіть чи» у сполученні з формою умовного способу дієслова-присудка.

2. Виберіть правильний варіант перекладу присудка:

1) *This paper presents the argument that is quite impossible to say at the moment.*

A) Ця стаття представила аргумент, який наразі неможливо висловити.

Б) Ця стаття представляє аргумент, який наразі неможливо висловити.

В) Цією статтею представлено аргумент, який наразі неможливо висловити.

2) *For some logical systems this distinction can be very important.*

A) Для деяких логічних систем така відмінність може зробити важливість.

Б) Для деяких логічних систем таку відмінність можна вважати дуже важливою.

В) Для деяких логічних систем така відмінність може бути дуже важливою.

3) *It is to be noted that the research failed to find any correlation between model and the attitude.*

A) Необхідно зазначити, що це дослідження не змогло знайти жодного співвідношення між моделлю та положенням.

Б) Зазначимо, що це дослідження не змогло знайти жодного співвідношення між моделлю та положенням.

В) Як буде зазначено, це дослідження не змогло знайти жодного співвідношення між моделлю та положенням.

4) *Let us suppose that this is the case.*

A) Припустимо, що це саме такий випадок.

Б) Припустіть, що це саме такий випадок.

В) Дозвольте нам припустити, що це саме такий випадок.

5) *Several proposals to this effect have been made.*

A) Декілька припущень щодо цього ефекту було зроблено.

Б) Зроблено декілька припущень щодо цього ефекту.

В) Було зроблено декілька припущень щодо цього ефекту.

6) *Preparatory to this, the concept of “category” to be employed must be delimited.*

A) Попередньо визначте межі поняття «категорія», яке буде тут використане.

Б) Попередньо необхідно визначити межі поняття «категорія», яке буде тут використане.

В) Попередньо можна визначити межі поняття «категорія», яке буде тут використане.

7) *However this should pose no problem for her approach.*

А) Однак, це не буде представляти проблему для її підходу.

Б) Однак, цим не слід представляти проблему для її підходу.

В) Однак, це не повинно представляти проблему для її підходу.

8) *The Principle certainly needs qualification and refinement.*

А) Цей принцип безумовно потребує кваліфікації й уточнення.

Б) Цей принцип безумовно необхідно кваліфікувати й уточнити.

В) Цей принцип безумовно необхідно кваліфікувати й уточнити.

9) *All this seems to be self-evident, but reality shows that, unfortunately, it is not.*

А) Все це здається очевидним, але дійсно показано, що, на жаль, це не так.

Б) Все це здається очевидним, але дійсність показує, що, на жаль, це не так.

В) Все це здається очевидним, але дійсно показати, що, на жаль, це не так.

10) *This is not to say that there are no exceptions.*

А) Цим я не хочу сказати, що виключень немає.

Б) Це не говорить про те, що виключень немає.

В) Це вказує на те, що виключень немає.

3. Перекладіть подані речення, поясніть спосіб перекладу присудка.

1) Generalizations are not made in a theoretical void.

2) We can compare competing theoretical systems in regard to several characteristics.

3) Each of the book tries to state the principle that must underlie the regularities.

4) The original goal of this work was to make a case for the position that it is not accidental that generalizations must often be made in more general terms.

5) But genuine though this problem is, his theory itself is neutral, and has a value quite apart from particular answer to it.

6) Occam's Razor Principle appears to be applicable here.

7) First, there is plenty of evidence that the problem might be the other way round.

8) Those issues should be investigated in order to provide a better theoretical background of the practical application of the method.

9) Finally, some general conclusions are drawn.

10) What is interesting is that the authors did not subject their ideal model to any of the analysis used to critique the four models discussed in the research section.

Тест 2. Підмет

1. Виберіть правильну відповідь.

1. Конструкція *there is/are* може перекладатися:

- А) предикативами "відчутний", "помітний";
- Б) формою майбутнього часу дієслова-присудка;
- В) перекладається як "тобто", "інакше кажучи", "іншими словами";
- Г) за наявності заперечення ця конструкція перекладається присудками "немає", "відсутній", "не буде" тощо.

2. Неозначений займенник *one* перекладається:

- А) безособовими реченнями з "можна", "треба", "необхідно", "слід" тощо;
- Б) безособовим реченням (особливо тоді, коли англійське речення містить у присудку модальне дієслово);
- В) неозначено-особовим реченням.

3. Займенник *it* перекладається:

- А) обставиною "з цього", "цим";
- Б) особовою формою дієслова у складі простого речення;
- В) вилучається просто з тексту.

4. Займенник-замінник *one* перекладається:

- А) у функції підмета перекладається прикметником, який він заміщує;
- Б) перекладається сполученням "(не)хай" з формою майбутнього часу, словами "припустимо, що...";
- В) перекладається також як "він", "той" або "такий" (передусім у тих випадках, коли йому передують означений артикль *the*).

5. Анафоричні займенники *this/these, that/those* перекладаються:

- А) "цим", "цьому" тощо;
- Б) неозначено-особовим реченням;
- В) перекладається як "тобто", "інакше кажучи", "іншими словами".

6. Неозначено-особовий підмет, виражений особовими займенниками *we, you i they* перекладається:

- А) може утворювати суб'єктний предикативний інфінітивний зворот з дієсловами *seem, happen, appear* тощо у формі активного стану, що перекладаються словами "здається, мабуть";
- Б) якщо вони мають неозначену референцію, звичайно не перекладаються, а речення з такими займенниками-підметами в перекладі є безособовими або неозначено-особовими;

- В) Іноді перекладається обставиною "з цього", "цим".

7. Герундій перекладається:

- А) іменником;
- Б) дієсловом;
- В) може не перекладатися.

8. *Простий інфінітив перекладається:*

- А) підмет трансформується в обставину;
- Б) неозначеною формою дієслова у функції підмета;
- В) іноді перекладається обставиною "з цього", "цим".

2. Визначте, чи правильні подані твердження:

- 1) імпліцитний підмет перекладається безособовими реченнями без підмета;
- 2) герундій перекладається іменником (часто – віддієслівним іменником) або неозначеною формою дієслова;
- 3) при перекладі групового підмета присудок виноситься на останнє місце в українському реченні;
- 4) переклад агентивного неживого підмета може відбуватися без зміни структури, якщо це не суперечить нормам української мови;
- 5) складнопідрядні речення з підрядним підметовим реченням іноді перекладається підрядним присудковим реченням, яке вводиться фразою "ось що";
- 6) один з варіантів перекладу герундія – неозначена форма дієслова у функції підмета;
- 7) суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот перекладається складнопідрядним реченням з додатковим підрядним;
- 8) при перекладі розщепленого підмета присудок ставиться після іменника і таким чином утворюється цілісна група підмета;
- 9) підрядне підметове речення перекладається підрядними додатковими або підметовими реченнями, які вводяться сполучником "що".

3. Перекладіть на українську мову, поясніть спосіб перекладу підмета.

- 1. There is a relatively strong emphasis on the pretheoretical side of the problem.
- 2. There is no reason to assume that they show a specific relation.
- 3. There exists a sharp line of demarcation between these two phenomena.
- 4. One must ask what predictions follow from such an analysis.
- 5. One sorely misses references to Eckland's 1992 seminal work.
- 6. This is not to say that the property is not crucial.
- 7. Accumulating data is obviously not an aim in itself.
- 8. Meeting this restriction may involve a not insignificant change in the position.
- 9. To violate this integrity in analyzing such elements would gravely weaken the theory.
- 10. To make these arguments valid requires an extra premise in each case.
- 11. Two types of output structures have been used.
- 12. Reliability of performance of typical systems is estimated.
- 13. An attempt was used to prevent distortion.

14. Notes, references, and index show scholarly care.
15. This chapter summarizes the major points of the study.
16. As has been shown earlier, this is one of the most important theories.
17. This discovery is certain to lead to important insights.
18. Neither proposal is likely to work.
19. That this is so can be seen from many facts.
20. In what respect the vary will be examined presently.

4. Виберіть правильний варіант перекладу.

1. *There has been very little experimental work in this area.*
 - A. У цій галузі існувало дуже мало експериментальних праць.
 - B. У цій галузі існуватиме дуже мало експериментальних праць.
 - C. У цій галузі існує дуже мало експериментальних праць.
2. *One must ask what predictions follow from such analysis.*
 - A. Слід запитати, які ж передбачення впливають з такого аналізу.
 - B. Один повинен запитати, які ж передбачення впливають з такого аналізу.
 - C. Одне треба запитати, які ж передбачення впливають з такого аналізу.
3. *It is this solution that avoids confusing the two objects.*
 - A. Саме таке рішення дозволяє уникнути нерозрізнення цих двох об'єктів.
 - B. Саме це рішення дозволяє уникнути нерозрізнення цих двох об'єктів.
 - C. Це саме те рішення, яке дозволяє уникнути нерозрізнення цих двох об'єктів.
4. *We must define our objective.*
 - A. Ми повинні визначити нашу мету.
 - B. Потрібно визначити нашу мету.
 - C. Нам треба визначити нашу мету.
5. *Accumulating data is obviously not an aim in itself.*
 - A. Накопичувати дані – це, зрозуміло, не самоціль.
 - B. Накопичити дані – це, зрозуміло, не самоціль.
 - C. Накопичування даних – це, зрозуміло, не самоціль.
6. *To make these arguments valid requires an extra premise in each case.*
 - A. Для того, щоб зробити цей аргумент дійсним, у кожному з випадків потрібні додаткові засновки.
 - B. Перетворення цього аргументу на дійсний у кожному з випадків вимагає додаткових засновок.
 - C. Для того, щоб робити цей аргумент дійсним, у кожному з випадків потрібні додаткові засновки.
7. *Two types of output structures have been used.*
 - A. Два типи вихідних структур використані.
 - B. Використані два типи вихідних структур.
 - C. Із вихідних структур використані два типи.

8. *Examples are presented of results obtained in that experiment.*

A. Наводяться приклади результатів, одержаних у тому дослідженні.

B. Наводитись приклади результатів, одержаних у тому дослідженні.

C. Приклади наводяться для результатів, одержаних у тому дослідженні.

9. *Recent years have seen a lot of changes.*

A. Останні роки бачили багато змін.

B. За останні роки побачено багато змін.

C. Останніми роками відбулося багато змін.

10. *Neither proposal is likely to work.*

A. Малоімовірно, щоб якась із цих пропозицій виявилася слушною.

B. Жодна пропозиція не виявилася слушною.

C. Ані одна, ані інша пропозиція не виявилася слушною.

Тест 3. Додаток

І варіант

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1. Займенник – заміник one у функції додатка іноді може перекладатися числівником «один».

2. У функції додатка до предикативного прикметника інфінітив перекладається неозначеною формою дієслова.

3. Герундій у функції додатка може перекладатися особовою формою дієслова у складі підрядного з'ясувального речення.

4. Коли «складний додаток» з інфінітивом вжито у реченні з дієсловом-присудком, що виражає бажання, вимогу або рекомендації, інфінітив перекладається іменником.

5. При перекладі додатка, вираженого об'єктним предикативним дієприкметниковим зворотом, підмет може трансформуватися в обставину, іменник – у підмет, дієприкметник II – у присудок.

6. Деякі підрядні додаткові речення приєднуються до головного безсполучникового і при перекладі слід відновлювати сполучник.

7. При перекладі речень з інвертованим додатком порядок слів може змінюватися за рахунок перестановки додатка в позицію після присудка.

8. Займенник «these» може перекладатися особовим займенником у відповідному відмінку.

9. Інфінітив у функції додатка може перекладатися прийменниково-іменниковим словосполученням або віддієслівним іменником.

10. Складний додаток моделі «have+object+Infinitive» перекладається інфінітивним словосполученням «треба, щоб», а інфінітив – формою умовного способу.

2. Виберіть правильний варіант перекладу:

1. *These features of the book make it a very useful reference tool.*

A) Ці аспекти книги роблять її дуже корисною довідковою працею.

- Б) Ці характеристики книги мають визначитися дуже корисними.
 В) Ці риси книги змушують визначити її дуже корисним довідником.
2. *This leads one to regard two problems.*
 А) Це призводить до розглядання двох проблем.
 Б) Це дозволяє розглянути 2 проблеми.
 В) Це змушує кожного розглянути 2 проблеми.
3. *A colliding molecule may have an atom or two knocked out of it.*
 А) При зіткненні з молекули може вилітати декілька атомів.
 Б) При зіткненні молекул відбивається атом або два.
 В) Молекули, що стикаються, можуть втратити один чи два атоми.
4. *This result may resemble one attained in an earlier study.*
 А) Цей результат може нагадувати той, що був отриманий у більш ранньому дослідженні.
 Б) Цей результат може бути схожий на результат, якого досягли у попередньому дослідженні.
 В) Цей результат нагадує той, що був отриманий при попередньому дослідженні.
5. *We proved this suggestion to be wrong.*
 А) Ми довели, що ця пропозиція невірна.
 Б) Ми довели, що це припущення хибне.
 В) Було доведено, що це припущення помилкове.
6. *Such data are, of course, easier to obtain.*
 А) Такі відомості, безперечно, легше одержати.
 Б) Такі дані, звісно, легше отримати.
 В) Авжеж, такі дані легше одержати.
7. *The operation of this particular device left much to be desired.*
 А) В оперуванні цим особливим пристроєм залишилось багато бажаного.
 Б) Робота цього специфічного пристрою залишила бажати кращого.
 В) Операція з цим особливим пристроєм залишила бажати кращого.
8. *This transformer has its primaries connected in series.*
 А) Первинна обмотка в цьому трансформаторі сполучена послідовно.
 Б) Цей трансформер має свої первинні обмотки, з'єднані послідовно.
 В) Цей трансформатор з первинними обмотками з'єднаний послідовно.
9. *This they call Kepler's first criterion of reality.*
 А) Саме це вони називають першим критерієм реальності Кеплера.
 Б) Це вони називають першим Кеплеровським критерієм реальності.
 В) Вони називають це першим критерієм реальності Кеплера.
10. *It must be established whether the failures are gradual.*
 А) Необхідно встановити, як поступово відмовляє апаратура.
 Б) Треба встановити, чи є відмови апаратури поступовими.
 В) Це необхідно встановити, якщо відмови апаратури будуть поступовими.

3. Перекладіть подані речення, визначте спосіб перекладу.

1. These procedures make it clear that the sample can respond to large number stimuli.
2. Secondly, the hypothesis allows one to explain some newly discovered phenomena.
3. Such considerations may develop into ones of cost and efficiency only.
4. We still have a long way to go before we can claim to have solved this problem.
5. We cannot expect such observations to greatly advance our knowledge of fundamental physical processes.
6. Thanks are due to two reviewers for bringing these examples to my attention.
7. This is precisely what the computer designers have succeeded in doing.
8. The editors have succeeded in bringing together an excellent collection of 37 essays written by leading scholars.
9. It remains an open question whether this problem has an adequate algorithm.
10. It would be interesting to see whether this prediction can be verified by experiment.

Тест 3. Додаток

II варіант

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1. Смисловий додаток *it*, виражений анафоричним займенником, перекладається займенниками «він, вона, воно».
2. Перфектний інфінітив у функції додатка перекладається формою минулого часу дієслова-присудка у складі підрядного з'ясувального речення.
3. При перекладі речень з інвертованим додатком порядок слів може залишатися незмінним.
4. Коли інфінітив представлений дієсловом *to be* з наступним іменником, прикметником або дієприкметником, він перекладається особовою формою дієслова-присудка.
5. Складний додаток моделі «for+Object+Infinitive» у перекладі трансформується таким чином, що відповідником інфінітива стає іменник.
6. У функції додатка до предикативного прикметника інфінітив перекладається особовою формою дієслова.
7. Пасивний інфінітив у функції додатка може перекладатися формою минулого часу дієслова-присудка.
8. Іноді займенники *these/those* можуть не перекладатися.
9. При перекладі конструкції з формальним додатком може не перекладатися дієслово-присудок.
10. У формі однини займенник-замінник “one” перекладається особовим займенником, а у формі множини – вказівними займенниками.

2. Виберіть правильний варіант перекладу:

1. Machines of many types have their operations controlled by a computer.

А) Робота механізмів різних типів здійснюється за допомогою комп'ютера.

Б) Машини різних типів мають свої комп'ютери для операції.

В) Функціонування машин багатьох типів контролюється комп'ютерами.

2. As for the equations above, we do not consider a single one to be adequate.

А) Що стосується рівнянь вище, ми не вважаємо їх адекватними.

Б) Ми не вважаємо жодне з вищенаведених рівнянь адекватними.

В) Ми не вважаємо адекватним єдине з вищенаведених рівнянь.

3. His examples follow those that are by now well known to many scholars in the field.

А) Його приклади продовжують ті, які на сьогодні вже відомі багатьом науковцям цієї галузі.

Б) Його приклади підтримують відомі приклади багатьох видатних науковців цієї галузі.

В) Його приклади логічно виходять з тих, що на сьогодні відомі багатьом науковцям цієї галузі.

4. Some researchers will find the article to be densely packed with theoretical concepts.

А) Деякі дослідники знайдуть цю статтю переобтяженою теоретичними поняттями.

Б) Деяким дослідникам може здатися, що стаття занадто переобтяжена теоретичними поняттями.

В) Деякі дослідники знайдуть в цій статті занадто багато теоретичних питань.

5. The researcher wants to have the apparatus work under any conditions.

А) Дослідник хоче зробити так, щоб апарат працював за будь-яких умов.

Б) Дослідник хоче примусити апарат працювати за будь-яких умов.

В) Дослідник хоче мати такий апарат, щоб працював за будь-яких умов.

6. This approach does not have a single solution found to be true.

А) Цей підхід не містить жодного вірного пояснення.

Б) В цьому підході не знайдено жодного правильного пояснення.

В) Цей підхід не має жодного правильного пояснення, яке можна знайти.

7. Space limitations prevent me from commenting on the other papers.

А) Обмеження в просторі не дають мені можливості коментувати інші статті.

Б) Брак місця не дозволяє мені прокоментувати інші статті.

В) Брак місця застерігає мене від того, щоб коментувати інші роботи.

8. *This analysis makes it difficult to accept Kepler's conclusion.*

А) Цей аналіз показує, що з висновком Кеплера навряд чи можна погодитися.

Б) Цей аналіз робить його важким для прийняття висновку Кеплера.

В) Цей аналіз змушує прийняти висновок Кеплера.

9. *The specimens also include ones which were found previously.*

А) Ці зразки також включають деякі, які були знайдені раніше.

Б) Ці зразки також включають такі, які були знайдені раніше.

В) Серед зразків є й такі, що були знайдені раніше.

10. *It is even hard to tell whether or not he approves of this position.*

А) Важко навіть сказати, чи схвалює він цю позицію, чи ні.

Б) Це важко навіть сказати, що він схвалює цю позицію.

В) Важко навіть сказати, схвалює чи не схвалює він цю позицію.

3. Перекладіть подані речення, визначте спосіб перекладу додатка.

1. For this reason alone, one wonders whether the directing theory has been properly chosen.

2. There is always a temptation in such analytical matters to go to an opposite extreme. This we will seek to avoid.

3. Whether his individual arguments are successful I will leave up to the reader.

4. These questions are worth rising, because the author is right in assuming that rules may be optional or obligatory.

5. Put like this, the notion is not difficult to grasp.

6. My findings differ only slightly from those of other authors.

7. As far as the systems analyzed are concerned, we prefer ones which give rise to ordinary linear differential equations.

8. For the sake of simplicity, we treat these as the same properties.

9. So many topics are covered that the main thread is very hard to follow.

10. Thus, we do not consider this alternative interpretation of the data to constitute a serious problem.

Тест 4. Детермінанти. Обставина

І варіант

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1) Прислівники-детермінанти на -ly можуть перекладатись за допомогою умовних підрядних речень, які вводяться сполучником «якщо», або дієприкметниковим зворотом.

2) Інфінітивні парентетичні речення завжди перекладаються на українську мову відповідними парентетичними реченнями з неозначеною формою дієслова.

3) Інфінітив у функції обставини ступеня зазвичай перекладається неозначеною формою дієслова, що вводиться сполучником «щоб» чи «аби».

4) Якщо дієприкметниковий зворот вводиться сполучниками *when, while* та ін., він не перекладається.

5) Дієприкметник II у функції обставини завжди перекладається дієприкметниковим зворотом.

6) Прийменниково-герундіальні звороти можуть перекладатися підрядними обставинними реченнями, в яких відповідником герундія виступає особова форма дієслова-присудка.

7) Інверсія присудка, спричинена інверсією обставини, в англійській мові не завжди зберігається при перекладі на українську мову.

8) Абсолютна конструкція з дієприкметником I на початку речення звичайно перекладається дієприкметниковим зворотом.

9) Ініціальні абсолютні конструкції з дієприкметником II можуть перекладатися підрядним обставинним реченням, де безпосереднім відповідником дієприкметника II виступає особова форма дієслова-присудка.

10) Абсолютні номінативні конструкції можуть перекладатися дієприкметниковою конструкцією, інколи окремим реченням.

11) При перекладі еліптичних підрядних конструкцій речення можуть зазнавати лексико-семантичних трансформацій, як вилучення частини конструкції або перестановка підмета і присудка.

12) Заперечувальна модель “*if not + Adjective/ Participle II*” перекладається як «якщо не + дієприкметник».

2. Виберіть правильний варіант перекладу:

1) *The present generation has Hall (1994), popular enough to have merited a paperback reprint.*

А) Сучасне покоління має роботу Голла (1994), достатньо популярне паперове перевидання.

Б) Сучасне покоління має роботу Голла (1994), достатньо популярну, щоб заслужити на паперове перевидання.

В) Сучасне покоління має роботу Голла (1994), що має достатню популярність як паперове перевидання.

2) *This result answers some open questions in Spencer (1992), making minor corrections to his results.*

А) Цей результат дає відповіді на деякі відкриті питання, поставлені Спенсером (1992), котрий вніс незначні виправлення в його результати.

Б) Цей результат дає відповіді на деякі відкриті питання, поставлені Спенсером (1992), що внесе незначні виправлення в його результати.

В) Цей результат дає відповіді на деякі відкриті питання, поставлені Спенсером (1992), вносячи незначні виправлення в його результати.

3) *Given the results in the two experiments reported above, we can make clear prediction of further research.*

А) З урахуванням результатів цих двох експериментів, що були зазначені вище, ми можемо внести ясність щодо прогнозів для подальших досліджень.

Б) Надавши результати цих двох експериментів, що були зазначені вище, ми можемо внести ясність щодо прогнозів для подальших досліджень.

В) Надані результати цих двох експериментів, що були зазначені вище, можуть внести ясність щодо прогнозів для подальших досліджень.

4) *I would like to conclude by emphasizing the methodological significance of such studies.*

А) Я б хотів підсумувати, наголошуючи на методологічній значимості цих досліджень.

Б) Я б хотів підсумувати наголосом на методологічній значимості цих досліджень.

В) Я б хотів підсумувати наголос методологічної значимості цих досліджень.

5) *I will just, this review threatening to become as long as the book under review, point to a few formulations I see as of particular concern to the readers.*

А) Оскільки цій рецензії загрожує довжина книги, я лише вкажу на декілька формулювань, які, як я вважаю, викличуть найбільший інтерес у читачів.

Б) Оскільки ця рецензія загрожує перерости обсягом саму книгу, я лише вкажу на декілька формулювань, які, як я вважаю, викличуть найбільший інтерес у читачів.

В) Оскільки ця рецензія під загрозою обсягу самої книги, я лише вкажу на декілька формулювань, які, як я вважаю, викличуть найбільший інтерес у читачів.

6) *With this distinction in mind, we can now describe the task of metatheory.*

А) Тримавши цю відмінність у розумі, ми вже можемо описати завдання метатеорії.

Б) Пам'ятаючи про цю відмінність, ми вже можемо описати завдання метатеорії.

В) З цією відмінністю в розумі, ми вже можемо описати завдання метатеорії.

7) *No matter how complicated, the problem of space navigation is expected to be finally solved.*

А) Незважаючи на всю складність, очікується, що проблема космічної навігації незабаром буде вирішена.

Б) Незважаючи на те, наскільки складно, очікується, що проблема космічної навігації незабаром буде вирішена.

В) Хоча і складно, очікується, що проблема космічної навігації незабаром буде вирішена.

8) *The term has meant different things for different people working in the vigorous (if somewhat unwieldy) interdisciplinary field of study that goes by this name.*

А) Цей термін означає різні явища для різних людей, що працюють у цій міждисциплінарній галузі, яка охоплює велику кількість (якщо дещо велику) суміжних наук, що відомі під цією назвою.

Б) Цей термін означає різні явища для різних людей, що працюють у цій міждисциплінарній галузі, яка охоплює велику кількість (але значно велику) суміжних наук, що відомі під цією назвою.

В) Цей термін означає різні явища для різних людей, що працюють у цій міждисциплінарній галузі, яка охоплює велику кількість (хоча й дещо завелику) суміжних наук, що відомі під цією назвою.

9) *The argument is invalid just the same way as Leibnitz's argument is.*

А) Цей аргумент має той же недолік, що робить його недійсним, що й аргумент Лейбніца.

Б) Цей аргумент недійсний, як і аргумент Лейбніца.

В) Цей аргумент, як і аргумент Лейбніца, недійсний.

10) *To understand fully the role of a hypothesis or a law has in the development of science, we need to see it also as an exemplification of persistent scientific motifs.*

А) Щоб зрозуміти повну роль гіпотези або закону в розвитку науки, нам потрібно розглянути її також як ілюстративний приклад стійкої наукової ідеї.

Б) Щоб повністю зрозуміти роль гіпотези або закону в розвитку науки, нам потрібно розглянути її також як ілюстративний приклад стійкої наукової ідеї.

В) Щоб уповні зрозуміти роль гіпотези або закону в розвитку науки, нам потрібно розглянути її також як ілюстративний приклад стійкої наукової ідеї.

3. Перекладіть речення, поясніть спосіб перекладу обставин та детермінантів:

1) For ions to be formed, a considerable amount of energy must be given to the parent atom.

2) Taken collectively, the two curves were known as the Keele-Goodwin curves.

3) Most of the contributors are quite skillful in bringing us up to date on the classification issues.

4) At the heart of his work is the belief that what underlies rational thought is not logic but the ability to construct, manipulate, and evaluate mental models.

5) The monograph is relatively up-to-date, with much of the post-1985 scholarship included.

6) Analogies aside, McCormick's proposal does suggest that this is the case.

7) Galileo proved that objects fell at the same speed whatever their weight.

8) The most stimulating reading here (certainly the most intellectually taxing, if not always insightful) is provided by J. Harris' paper.

9) But if the separability principle is to be maintained, we cannot just say that Einstein would have been right and Bohr wrong.

10) The themata actually used in science are now largely left implicit rather than explicit.

Тест 4. Детермінанти. Обставина

II варіант

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

- 1) Значна частина прислівників на -ly перекладається підрядними безособовими реченнями.
- 2) Один із способів перекладу інфінітивних парентетичних речень – підрядні умовні речення, що вводяться сполучником «якщо».
- 3) Інфінітивна конструкція for+ NP+ Infinitive у функції обставини мети звичайно перекладається підрядним обставинним реченням мети, в якому інфінітив перекладається формою умовного способу дієслова-присудка.
- 4) Дієприкметникові звороти, які вводяться сполучником as і слідуєть за присудком, перекладаються підрядним означальним реченням.
- 5) Дієприкметник II та дієприкметниковий зворот, що вводиться сполучниками when, if, although, перекладаються відповідним дієприкметниковим зворотом.
- 6) Звороти з перфектним герундієм, які вводяться прийменниками after, on та ін., перекладаються підрядними означальними реченнями.
- 7) Емфаза, що виражена інвертованою обставиною, зазвичай перекладається певними лексичними засобами («саме», «дуже»), що передують обставині.
- 8) Прикінцева абсолютна конструкція з дієприкметником I перекладається звичайно підрядним додатковим реченням.
- 9) Прикінцеві абсолютні конструкції з дієприкметником II звичайно перекладаються відповідним дієприслівниковим зворотом.
- 10) Еліптичні підрядні конструкції, що вводяться сполучниками whether, when, if, as, unless, though та ін., звичайно перекладаються підрядними обставинними реченнями.
- 11) Еліптичні підрядні речення if any, if anything, if at all, if ever тощо звичайно перекладаються умовними підрядними реченнями типу «Якщо (взагалі) це має місце» та ін.
- 12) Заперечувальна модель «if not + Noun» перекладається як «а то й + іменник» або «а, може, й + іменник».

2. Виберіть правильний варіант перекладу:

1) *As I shall show below, the formal approach advanced by the theory is too restricted to account for the patterns.*

А) Як ми покажемо нижче, формальний підхід розвинутий цією теорією, є занадто обмеженим, щоб його можна було ввести в зразок.

Б) Як ми покажемо нижче, формальний підхід розвинувся в цю теорію, є занадто обмеженим, щоб його можна було ввести в зразок.

В) Як ми покажемо нижче, формальний підхід розвинуто цією теорією, є занадто обмеженим, щоб його можна було ввести в зразок.

2) *The partial ordering of sets is not elementarily definable with these parameters implying that the theory is undecidable.*

А) Часткове впорядкування множин не є елементарно визначеною множиною з цими параметрами, які передбачають, що цю теорію неможливо вирішити.

Б) Часткове впорядкування множин не є елементарно визначеною множиною цими параметрами, які передбачають, що цю теорію неможливо вирішити.

В) Часткове впорядкування множин не є елементарно визначеною множиною, оскільки ці параметри передбачають, що цю теорію неможливо вирішити.

3) *Given the nature of this branch of science, the line between description and advocacy is often very fine.*

А) Надавши природу цієї галузі науки, ясно, що межа між описуванням та пропагандою часто дуже тонка.

Б) Якщо врахувати природу цієї галузі науки, ясно, що межа між описуванням та пропагандою часто дуже тонка.

В) Надана природа цієї галузі науки, проясняє, що межа між описуванням та пропагандою часто дуже тонка.

4) *Therefore, the analysis in its usual form is observationally inadequate, in predicting only two readings for (14).*

А) З цієї причини аналіз в його звичайній формі є неадекватним у спостереженні для передбачення лише двох прочитань прикладу 14.

Б) З цієї причини аналіз в його звичайній формі є непідходящим експериментом для передбачення лише двох прочитань прикладу 14.

В) З цієї причини аналіз в його звичайній формі є експериментально неадекватним для передбачення лише двох прочитань прикладу 14.

5) *In fact, the theory has been taken in well over a dozen different directions, with its proponents differing among themselves over many fundamental questions.*

А) Фактично, теорію прийняли добре через десяток різних напрямків, особливо з огляду на те, що її прихильники не погоджуються між собою з багатьох важливих питань.

Б) Фактично, теорію прийняли добре через десяток різних напрямків, з її прихильниками, які не погоджуються між собою з багатьох важливих питань.

В) Фактично, теорію прийняли добре через десяток різних напрямків, не зважаючи на те, що її прихильники не погоджуються між собою з багатьох важливих питань.

6) *With that theoretical model in mind, let us face the question presented by the theoretical assumption.*

А) З цією теоретичною моделлю, розгляньмо питання, що постало через теоретичне припущення.

Б) Пам'ятаючи про цю теоретичну модель, розгляньмо питання, що постало через теоретичне припущення.

В) Розглядаючи цю теоретичну модель, розгляньмо питання, що постало через теоретичне припущення.

7) *When visible, sunspots are the most interesting objects on the solar surface.*

А) Коли видно, плями на сонці є найбільш цікавими об'єктами сонячної поверхні.

Б) Коли їх видно, плями на сонці є найбільш цікавими об'єктами сонячної поверхні.

В) Будучи видні, плями на сонці є найбільш цікавими об'єктами сонячної поверхні.

8) *Though Atkinson does not explore the application in detail, he assumes that all the accounts he examines do satisfy it, if only implicitly.*

А) Хоча Аткинсон не досліджує це застосування детально, він припускає, що результати, які він вивчає дійсно є задовільними, навіть якщо і неявно.

Б) Хоча Аткинсон не досліджує це застосування детально, він припускає, що результати, які він вивчає дійсно є задовільними, якщо лише неявно.

В) Хоча Аткинсон не досліджує це застосування детально, він припускає, що результати, які він вивчає дійсно є задовільними, хоча лише неявно.

9) *It is a relatively narrow domain and, although it carries social information, it is not itself usually considered social information.*

А) Це відноситься до вузької сфери, і, хоча вона містить соціальну інформацію, ця інформація сама по собі звичайно не вважається соціальною.

Б) Це віднесено до вузької сфери, і, хоча вона містить соціальну інформацію, ця інформація сама по собі звичайно не вважається соціальною.

В) Це відносно вузька сфера, і, хоча вона містить соціальну інформацію, ця інформація сама по собі звичайно не вважається соціальною.

10) *Galilean-Newtonian physics defined "force" quite differently.*

А) Фізика Ньютона і Галілея визначає досить різну «силу».

Б) Фізика Ньютона і Галілея визначає «силу» як досить різну.

В) Фізика Ньютона і Галілея визначає «силу» досить по-різному.

3. Перекладіть речення, поясніть спосіб перекладу обставин та детермінантів:

1) For this possibility to be realized, it is necessary to add two more points.

2) Based on published accounts known to the present authors, a great deal of effort has been expended in developing a fundamental understanding of the factors responsible for enhanced formability.

3) Before discussing the numbers in these figures, let me clarify two points of presentation.

4) Not only have we seen this distinction to be false, however, but in the last section we saw something more.

5) These quibbles dealt with, I can now enjoy myself in enthusiastically recommending this brilliant, personally-toned monograph to all scholars.

6) With its wealth of data and their skillful interpretation, this study testifies to his excellent training.

7) No matter how complex the machine, it is always made up of standard simple machines.

8) This world of beliefs and attitudes is shown to be centered around stable – even if vague – notions of culture, nation and state.

9) Thus, if the locality principle is accepted, Einstein was wrong and Bohr right.

10) And if we look carefully, we can find even among the most hard-headed philosophers and scientists a tendency to admit the necessity and existence of non-contingent dimension in scientific work.

Тест 5. Означення

I варіант

1. Виберіть правильний варіант перекладу.

1. *This seems a defensible position, especially in an introductory textbook.*

A) Ця позиція здається захисницькою, особливо у вступі підручника.

B) Ця позиція здається захисною, особливо у вступі підручника.

C) Ця позиція здавалась захисною, особливо у вступі підручника.

2. *This is an interesting area worth exploring in depth.*

A) Ця цікава галузь варта глибоких досліджень.

B) Це цікава галузь, яка варта того, щоб її глибоко досліджували.

C) Ця глибоко досліджена галузь є цікавою.

3. *The methodology of this research is basically Labovian.*

A) Методологія цього дослідження в основному лабовіанська.

B) Методологія цього дослідження в основному у рамках Лабовіана.

C) Методологія цього дослідження в основному прихильників лабовіанців.

4. *One will describe this as theory construction.*

A) Це описується як теорія конструктивна.

B) Ця теорія буде описуватися конструктивно.

C) Ця буде описуватися як конструктивна теорія.

5. *Finally, there are some methodological issues to address.*

A) Зрештою, є декілька методологічних статей, які потребують надсилання.

B) Зрештою, є декілька методологічних статей, які можна надіслати.

C) Зрештою, є декілька методологічних статей, до яких можна звернутися.

6. *First she explains her reasons for undertaking the research, and discusses her methodology at length.*

А) Спочатку вона пояснила причини здійснення дослідження та обговорила всю методологію.

В) Спочатку вона пояснила причини, що здійснили дослідження та пояснила всю методологію.

С) Спочатку вона буде пояснювати причини здійснення дослідження та всю методологію.

7. *This book will not satisfy a scholar seeking very detailed information though it may be a useful reference work.*

А) Ця книга не задовольнить вчених шукаючих дуже детальну інформацію, але це може бути корисна довідкова праця.

В) Ця книга не задовольнить учених у пошуках дуже детальної інформації, але це може бути корисна довідкова праця.

С) Ця книга не задовольняла вчених шукаючих дуже детальну інформацію, але це може бути корисна довідкова праця.

8. *The experiments reported are without doubt interesting for other issues in this area.*

А) Експерименти, про які є повідомлення, без сумніву є цікавими для інших статей у цій галузі.

В) Експерименти повідомляють, що без сумніву є цікавого в інших статтях у цій галузі.

С) Експерименти, про які повідомляється, без сумніву є цікавими для інших статей у цій галузі.

9. *The atmosphere of Venus, estimated to consist of about 10 per cent nitrogen and 90 per cent carbon dioxide, is somewhat more dense than the Earth's.*

А) Атмосфера Венери за приблизними розрахунками ймовірно складала 10% азоту та 90% діоксиду вуглецю – ця атмосфера більш щільна ніж у Землі.

В) Атмосфера Венери за приблизними розрахунками складає 10% азоту та 90% діоксиду вуглецю – ця атмосфера більш щільна ніж у Землі.

С) Атмосфера Венери за приблизними розрахунками може складати 10% азоту та 90% діаксиду вуглецю – ця атмосфера більш щільна ніж у Землі.

10. *The question of whether or not this is true has received wide discussion in the literature.*

А) Питання про те, що це правда чи ні, отримало широкий розголос у літературі.

В) Питання про те, правда це чи ні, отримало широкий розголос у літературі.

С) Питання про те, правда це чи ні, отримує широкий розголос у літературі.

11. The slight advantage gained thereby hardly justifies the considerable added complication.

А) Невеличка перевага, добута за допомогою цього, ледве пояснює значне добавлене ускладнення.

В) Невеличка перевага, яку добувають за допомогою цього, ледве пояснює значне добавлене ускладнення.

С) Невеличка перевага, добувається за допомогою цього, ледве пояснює значне добавлене ускладнення.

2. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1. Неозначений артикль у функції означення, коли має певне додаткове смислове навантаження, може перекладатися прикметниками «певний, відомий».

2. Означений артикль звичайно не перекладається, коли має суто структурно-граматичну функцію.

3. Прикметник у функції правостороннього означення перекладається подібним українським прикметником – правостороннім означенням.

4. Підрядним означувальним реченням перекладається прикметникове сполучення – правостороннє означення.

5. При перекладі іменника як лівостороннього означення не треба вживати різні лексико-синтаксичні трансформації, а тільки використовувати родовий відмінок.

6. У функції правостороннього означення герундій звичайно перекладається прикметником.

7. Оскільки підрядні означувальні речення можуть приєднуватися до головного речення безсполучниково, то в перекладі вводиться відповідне сполучникове слово.

8. Форма пасивного стану дієслова дієприкметника І вживається у функції правостороннього означення і перекладається переважно підрядним означувальним або окремим реченням.

9. Іноді дієприкметник І може перекладатися активним дієприкметником, прикметником або іменником.

10. Вжитий без залежних слів дієприкметник II у функції правостороннього означення перекладається пасивним дієприкметником у функції лівостороннього означення.

3. Перекладіть подані речення, визначте спосіб перекладу означень.

1. It is not being treated at the two levels which many studies actually do – a point that is returned to later.

2. Citations and data are ranged in copious pages of supplements and appendixes, a fact that has made the volume costly to produce and expensive.

3. The findings were almost exactly the same as those obtained before.

4. The atomic rocket is a power plant appearing to find great application in future.

5. The data provided vary with the purpose and scope of each particular investigation.
6. Three general questions, outlined in the introduction, guided this research.
7. Extensive further investigations by the author led to the modified and improved synthesis.
8. Factors bearing on this decision will not be explored in this paper.
9. The approaches differ in their views of explanation, their means of getting at the regularities, and their characterization of data.
10. Science is more in the business of comparing theories than in evaluating statements.

Тест 5. Означення

II варіант

1. Виберіть правильний варіант перекладу.

1. *The reaction resulted into a complex molecule.*

- А) Внаслідок реакції утворилася одна складна молекула.
- Б) Внаслідок реакції утворилася ця складна молекула.
- В) Внаслідок реакції утворилася складна молекула.

2. *Then the question arises.*

- А) Тоді виникає питання.
- Б) Тоді виникає одне питання.
- В) Тоді виникає ось таке питання.

3. *Most computers are equipped with a number of magnetic tape units.*

- А) Більшість комп'ютерів обладнано цілим рядом блоків із магнітними стрічками.
- Б) Багато комп'ютерів обладнано цілим рядом блоків із магнітними стрічками.
- В) Велика кількість комп'ютерів обладнана цілим рядом блоків із магнітними стрічками.

4. *This question raised a host of problems not solvable in traditional theories.*

- А) Це питання викликало безліч проблем, що їх не можна розв'язати в межах традиційних теорій.
- Б) Це питання викликало безліч невирішуваних проблем, у межах традиційних теорій.
- В) Це питання викликало безліч проблем, які не можна розв'язати в межах традиційних теорій.

5. *The evidence available today demands closer scrutiny.*

- А) Сьогоднішні дані потребують ретельнішого аналізу.
- Б) Подані на сьогодні дані потребують ретельнішого аналізу.
- В) Наявні на сьогодні дані потребують ретельнішого аналізу.

6. *A Bernullian account might run as follows.*

- А) Бернуллівський опис мав би наступний вигляд.

Б) Опис у дусі Бернуллі мав би наступний вигляд.

В) Опис Бернуллі мав би наступний вигляд.

7. *Unfortunately, the history people have not of late been talking with the theory people.*

А) На жаль, останнім часом історики не спілкуються з тими, хто займається практикою.

Б) На жаль, останнім часом люди, які займаються історією, не спілкуються з тими, хто займається практикою.

В) На жаль, останнім часом історичні люди не спілкуються з тими, хто займається практикою.

8. *There are at least two obvious ways to test.*

А) Існує щонайменше два очевидних шляхи випробування.

Б) Існує щонайменше два очевидних шляхи перевірки.

В) Існує щонайменше два очевидних шляхи для випробування.

9. *There are three good reasons for this to have happened in the first experiment.*

А) Є три поважні причини того, що це відбулось у першому експерименті.

Б) Є три поважні причини для того, щоб трапилося в першому експерименті.

В) Є три поважні причини того, що це трапилося в першому експерименті.

10. *The proposal also has the merit of being built on accessible evidence.*

А) Ця пропозиція має ту перевагу, що будується на доступних даних.

Б) Ця пропозиція має ту перевагу, що засновується на доступних даних.

В) Ця пропозиція має ту перевагу, що базується на доступних даних.

11. *It is difficult to agree to the recently discovered differing ratios of these substances.*

А) Важко погодитися із недавно встановленою розбіжністю у співвідношенні цих речовин.

Б) Важко погодитися із недавно встановленою відмінністю у співвідношенні цих речовин.

В) Важко погодитися із недавно встановленою різницею у співвідношенні цих речовин.

2. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1. У функції лівостороннього означення дієприкметник II слід перекладати прикметником або пасивним дієприкметником у функції лівостороннього означення.

2. Прикінцева прикладка, що є своєрідним правостороннім означенням попередньої частини речення, може перекладатися дієприкметниковим зворотом або підрядним означувальним реченням.

3. Займенники-репрезентанти *that/those*, вжиті у складі атрибутивної групи, слід перекладати іменником або займенниками «той», «такий», або взагалі не перекладати.

4. Дієприкметник I активного стану у функції означення перекладається відповідною часовою формою дієслова-присудка у складі підрядного означувального речення.

5. Прийменникова інфінітивна конструкція “*for+Noun Phrase+Infinitive*” у функції означення не може перекладатися іменником або іменниковою групою.

6. Простий пасивний інфінітив звичайно перекладається модальним дієслівним присудком та неозначеної форми дієслова.

7. Інфінітив у формі активного стану може перекладатися формою теперішнього або майбутнього часу дієслова присудка у складі підрядного означувального речення.

8. Перекладаючи іменникові групи з неозначеним артиклем, слід пам’ятати, що не потрібно змінювати порядок слів у реченні.

9. Прикметники з суфіксами *-able/ -ible* мають пасивне значення, тому завжди перекладаються тільки підрядними означувальними реченнями.

10. Сполучне слово “*which*” вводить приєднувальне означувальне речення, що характеризує зміст головного, перекладається як «що» або як «це» .

3. Перекладіть подані речення, поясніть спосіб перекладу означень.

1. In all natural sciences, accumulating data is a fundamental activity, a necessary condition for evaluation the generality of phenomena.

2. The proposal has the merit of being built on accessible evidence.

3. One requirement for elements to be measured along the same scale is that they be of the same type.

4. Comparative data, to be elaborated in the next chapter, suggest that we should simply treat this anomaly.

5. They were the first to make a clear distinction between the two cases.

6. As the discussion to follow indicates, these two issues are interrelated.

7. Goodwin’s data-collection methodology has some welcome aspects.

8. This is the only language available to us, but a language that may well mislead than reveal.

9. This question raised a host of problems not solvable in traditional theories.

10. The author compares the two theories and evaluates the differences against the background of the previous work in the field.

Тест 6. Другорядні члени речення

1. Визначте, чи є подані твердження правильними:

1. Англійські прислівники на -ly, утворені від відносних прикметників, часто перекладаються словосполученнями «з (означеної) точки зору, в (означеному) плані», «що стосується...» та под.
2. Якщо дієприкметниковий зворот вводиться сполучниками when, while та ін., його не обов'язково перекладати підрядним обставинним реченням.
3. Герундіальний зворот із прийменником before перекладається переважно підрядним реченням, що вводиться фразою «раніше».
4. Сполучна фраза in that перекладається як «тим, що», «тому що», «оскільки», «в розумінні, що».
5. Прикметники зі значенням збільшення, зменшення тощо можуть перекладатися обставинами.
6. Прикметники, утворені від особових імен (прізвищ) за допомогою суфікса -(i)an, перекладаються тільки особовим іменем у родовому відмінку.
7. Іноді інфінітив може не перекладатися через його плеонастичність (тобто інфінітив у своєму складі має однозначні, часто зайві слова) в українській мові.
8. Займенники-репрезентанти that/those, вжиті у складі атрибутивної групи, перекладаються звичайно займенниками «той», «такий» або взагалі не перекладаються.
9. Сполучне слово which, яке вводиться у приєднувальне означувальне речення, що характеризує зміст головного речення, перекладається як «який», «той, що».
10. При перекладі непаралельних однорідних присудків у різних формах стану іноді доводиться повторювати підмет у вигляді анафоричного означення.
11. Конструкція «this is по...» перекладається як «це аж ніяк не...», або «це зовсім не...».
12. Заперечувальний сполучник «notwithstanding that» перекладається як «незважаючи на те, що».
13. Прийменник «without», що вводить герундіальний зворот, обов'язково перекладається часткою «без».
14. В окремих випадках інтерпозитивне парентетичне речення трансформується в перекладі в головне речення складнопідрядного з підрядним додатком.
15. Як модальне дієслово у складному модальному присудку дієслово «to have» перекладається модальними словами «повинний» або «мусити» (якщо воно сполучається з неперфектним інфінітивом активного стану) та «слід», «потрібно» або «доводиться» (якщо воно вжито в сполученні з неперфектним інфінітивом пасивного стану).

2. Оберіть правильний варіант перекладу поданих речень.

1. *These features of the book make it a very useful reference tool.*

А. Ці аспекти книги роблять її дуже корисною довідковою працею.

В. Ці характеристики книги роблять її дуже корисною довідковою працею.

2. *I have to confess to not understanding this.*

А. Мусимо визнати, що не розуміємо цього.

В. Мушу визнати моє нерозуміння цього.

3. *Oddly, there is not even a passing reference to the work of Edward Hall.*

А. Дивно, що немає навіть поверхневого посилання на працю Едварда Холла.

В. Дивно, що немає навіть перехресного посилання на працю Едварда Холла.

4. *Granted these notions, we can readily describe the objects as designating sets of interconnected entities.*

А. Враховуючи до уваги ці поняття, ми легко можемо описати ці об'єкти як такі, що означають набори взаємопов'язаних сутностей.

В. Припускаючи ці поняття, ми легко можемо описати ці об'єкти як такі, що означають набори взаємопов'язаних сутностей.

5. *Such extreme heights are seldom, if ever, necessary.*

А. Такі надмірні висоти необхідні майже рідко.

В. Такі надмірні висоти необхідні взагалі рідко.

6. *It is just a form of coding.*

А. Це просто певна форма кодування.

В. Це просто якась форма кодування.

7. *There is much in this analysis to object to.*

А. У цьому аналізі є багато такого, що викликає заперечення.

Б. У цьому аналізі є багато чому заперечувати.

8. *The pilot is given regular information on the weather likely to be met in flight.*

А. Льотчик регулярно отримує інформацію про погоду, яка може зустрітися під час польоту.

В. Льотчик регулярно отримує інформацію про погоду, яка може бути під час польоту.

9. *This prediction is borne out, I believe.*

А. Ми віримо, що це передбачення підтвердиться.

В. Ми вважаємо, що це передбачення підтверджується.

10. *Radioisotopes are used in many important industries.*

А. Радіоізотопи використовуються в багатьох важливих індустріях.

В. Радіоізотопи використовуються в багатьох важливих галузях промисловості.

3. Проаналізуйте переклад речень і виберіть правильний варіант.

1. *The air gets thinner as we climb – a fact which is well known to mountain climbers.*

A) Повітря стає рідкішим з підйомом на висоту – факт, добре відомий альпіністам.

B) Повітря стає дедалі більш розрідженим, коли ми підіймаємося на висоту – факт, добре відомий альпіністам.

C) Повітря стає дедалі більш розрідженим з підйомом на висоту – факт, добре відомий альпіністам.

2. *Most of these problems are scarcely understood, to say nothing about their solution.*

A) Більшість з цих проблем зовсім не зрозуміла, не кажучи вже про їх вирішення.

B) Поки що бракує достатнього розуміння більшості з цих проблем, не кажучи вже про їх вирішення.

C) Поки що бракує достатнього розуміння більшості з цих проблем, якщо не говорити про їх вирішення.

3. *While there are different classes of failures, we must first analyze those which can be anticipated.*

A) Хоч існують різні класи пошкоджень, спочатку потрібно проаналізувати ті, що їх можна передбачити.

B) Хоч існують різні класи пошкоджень, спочатку ми повинні проаналізувати ті, що їх можна передбачити.

C) Хоч існують різні класи пошкоджень, першими потрібно проаналізувати ті, які можна передбачити.

4. *I shall argue that this conception is based on failure to distinguish various levels.*

A) Я буду сперечатися, що ця концепція базується на помилковому розрізненні різних рівнів.

B) Я буду обстоювати, що ця концепція базується на нездатності розрізняти різні рівні.

C) Я буду обстоювати, що ця концепція побудована на нездатності відокремлювати різні рівні.

5. *This may require a series of experiments to be carried out.*

A) Це може потребувати проведення серії експериментів.

B) Це може викликати проведення серії експериментів.

C) Це може потребувати, щоб були проведені деякі експерименти.

6. *To achieve this goal, a new approach is adopted.*

A) Щоб досягти цієї мети, обиратиметься новий підхід.

B) Для досягнення цієї мети застосовується новий підхід.

C) Для досягнення цієї мети обирається новий підхід.

7. *The velocity of a moving object can be changed by its speeding up, slowing down, or changing its direction of motion.*

А) Швидкість рухомого об'єкта може змінюватися через його прискорення, гальмування або через зміну напрямку його руху.

В) Швидкість об'єкта, що рухається, може бути змінена через його прискорення, гальмування або зміну напрямку його руху.

С) Швидкість об'єкта, що рухається, може змінюватися через його прискорення, гальмування або шляхом зміни напрямку його руху.

8. *At present, however, we have not reached that stage of sophistication.*

А) Однак на даний час ми не досягли такого ступеня складності.

В) Однак на даний час такого ступеня складності не досягнуто.

С) Однак на даний час того ступеня складності не було досягнуто.

9. *The monograph is organized in three parts, with the data presented in a separate series of tables.*

А) Монографія складається з трьох розділів, та дані викладені в ряді окремих таблиць.

В) Монографія складається з трьох частин; дані викладені окремо в ряді таблиць.

С) Монографія поділена на три частини, а дані викладені окремо в серії таблиць.

10. *This, he concludes, is the inductive method, the fundamental method of the entire modern era.*

А) Він робить висновок, що таким є індуктивний метод – головний метод усієї сучасної доби.

В) Він завершує тим, що це індуктивний метод – основний метод усієї сучасної доби.

С) Це, за його словами, індуктивний метод – головний метод усієї сучасної доби.

4. Виберіть правильну відповідь.

1. *Англійські прислівники на -ly, утворені від відносних прикметників*

А) часто перекладаються словосполученнями «з (означеної) точки зору, в (означеному) плані», «що стосується...» та подібними.

В) перекладаються відповідними українськими прислівниками

С) не перекладаються.

2. *Якщо речення закінчується обставиною*

А) при перекладі відбувається перестановка підмета у позицію після присудка.

В) при перекладі відбувається перестановка обставини без перестановки головних членів речення.

С) при перекладі вона може переноситися разом з присудком у початок українського речення, перед підметом.

3. Правосторонні прикметники

- A) зберігають у перекладі свою позицію.
- B) можуть перекладатися іменниками.
- C) перекладаються лівостороннім означенням.

4. Складний додаток моделі «for + Object + Infinitive («прийменниковий інфінітивний зворот»), вжитий із присудком, що виражає вимогу або дозвіл,

A) інфінітив перекладається формою умовного способу дієслова у складі з'ясувального підрядного речення, яке вводиться сполучником «щоб».

B) трансформується таким чином, що відповідником інфінітива стає іменник.

C) речення перекладаються складнопідрядним реченням із підрядним з'ясувальним реченням, де англійському інфінітиву відповідає особова форма дієслова-присудка.

5. Інфінітивна конструкція for + NP + Infinitive у функції обставини мети перекладається як

- A) «(для того,) щоб/аби» + неозначена форма дієслова.
- B) «щоб/аби» + особова форма дієслова.
- C) «для того, щоб» + форма умовного способу дієслова-присудка.

6. Каузативна конструкція «дієслово have/get + іменникове словосполучення + Participle I/II»

A) може перекладатися реченням, де іменникова група у складі каузативної конструкції перетворюється у підмет, а каузативне дієслово перекладається як «вимушений».

B) перекладається як частина складнопідрядного речення, де відповідником have або get виступають дієслова «домагатися», «зробити», «примусити» тощо, причому присудок у перекладі має форму умовного способу.

C) перекладається або перехідним дієсловом, або сполученням дієслова «бути» («мати», «отримати») із прикметниково-іменниковою групою.

7. Заперечувальна частка not може стояти в англійському реченні перед підметом, утворюючи також загальне заперечення

A) у перекладі таке речення має звичайно два заперечення – «не» або «ні» у групі підмета та «не» у складі присудка.

B) перекладається звичайно як «не», іноді з введенням слова «жодний».

C) заперечення not перекладається як «ні», а не як «не».

8. Прикметник – правостороннє означення неозначених та заперечувальних займенників

A) перекладається звичайно прикметником – лівостороннім означенням.

B) перекладається, як правило, прикметником – правостороннім означенням.

C) перекладається правостороннім прикметниковим словосполученням.

9. Неозначений інфінітив у формі активного стану

A) перекладається модальним дієслівним присудком.

В) може перекладатися прикметниками «майбутній», «прийдешній».

С) перекладається особовою формою дієслова у складі підрядного означувального речення.

10. Якщо дієприкметникові звороти вводяться сполучниками (*when, if, although тощо*)

А) звичайно перекладаються відповідними підрядними реченнями, де безпосереднім відповідником дієприкметника II виступає неозначено-особова форма дієслова-присудка.

В) дієприкметник часто перекладається формою минулого часу дієслова-присудка.

С) вони перекладаються обставинним (і, рідше, умовним) підрядним реченням, де безпосереднім відповідником дієприкметника II виступає особова форма дієслова-присудка.

КЛЮЧІ ДО ТЕСТІВ

1. Ключі до Тесту 1. Присудок.

I варіант: 1) 1 +; 2 -; 3 -; 4 +; 5 +; 6 +; 7 -; 8 +; 9 +; 10 -. 2) 1А, 2Б, 3В, 4Б, 5А, 6А, 7В, 8Б, 9А, 10В.

II варіант: 1) 1 -; 2 +; 3 +; 4 -; 5 -; 6 +; 7 +; 8 -; 9 -; 10 +. 2) 1Б, 2В, 3А, 4А, 5В, 6Б, 7В, 8В, 9Б, 10А.

2. Ключі до тесту 2. Підмет: 1) 1) А, Г; 2) Б; 3) А; 4) В; 5) А; 6) Б; 7) А, В; 8) Б. 2) 1+; 2+; 3-; 4+; 5-; 6+; 7+; 8-; 9+; 10+. 4) 1А; 2А; 3А; 4В; 5 А; 6 А; 7 В; 8А; 9 С; 10 А.

3. Ключі до Тесту 3. Додаток.

I варіант: 1) 1-, 2+, 3+, 4-, 5+, 6+, 7+, 8+, 9-, 10-. 2) 1А; 2Б; 3А; 4В; 5Б; 6Б; 7Б; 8А; 9А, Б; 10Б.

II варіант: 1) 1+, 2+, 3+, 4-, 5+, 6-, 7-, 8+, 9+, 10-. 2) 1А, 2Б, 3В, 4Б, 5А, 6Б, 7Б, 8А, 9В, 10А.

4. Ключі до Тесту 4. Детермінанти. Обставина.

I варіант: 1) 1+; 2 -; 3 +; 4 -; 5 -; 6 +; 7 +; 8 -; 9 +; 10 +; 11 -; 12 -. 2) 1Б, 2В, 3А, 4А, 5Б, 6Б, 7А, 8В, 9А, 10Б.

II варіант: 1) 1 -; 2 +; 3 +; 4 +; 5 -; 6 -; 7 +; 8 -; 9 -; 10 +; 11 -; 12 +. 2) 1А, 2В, 3Б, 4В, 5А, 6Б, 7Б, 8А, 9В, 10В.

5. Ключі до Тесту 5. Означення.

I варіант: 1) 1В; 2В; 3А; 4С; 5С; 6А; 7А; 8 С; 9В; 10В; 11А. 2) 1+, 2+, 3-, 4+, 5-, 6-, 7+, 8-, 9+, 10+.

II варіант: 1) 1А ; 2Б; 3А; 4А ; 5В; 6Б; 7Б ; 8А ; 9В; 10В; 11Б. 2) 1+, 2-, 3+, 4+, 5-, 6+, 7+, 8-, 9-, 10+.

6. Ключі до Тесту 6. Другорядні члени речення: 1) 1+, 2 +, 3-, 4+, 5-, 6, 7+, 8-, 9-, 10-, 11+, 12+, 13-, 14+, 15+. 2) 1А; 2А; 3В; 4А; 5В; 6 А; 7А; 8 В; 9 В; 10 В. 3) 1А; 2В; 3А; 4В; 5А; 6С; 7С; 8В; 9В; 10А. 4) 1А; 2С; 3А; 4В; 5С; 6С; 7А; 8В; 9С; 10А.

КОРОТКИЙ СЛОВНИК ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТЕРМІНІВ

Адаптований переклад – вид адаптованого транскодування, при якому в процесі перекладу здійснюється спрощення структури та змісту оригіналу з метою зробити текст перекладу доступним для реципієнтів, що не володіють знаннями, які потрібні для повноцінного розуміння повідомлення, що міститься в оригіналі.

Адекватний переклад – відтворення єдності змісту і форми оригіналу засобами іншої мови. Деякі автори пропонують використовувати замість терміна "адекватний переклад" термін "повноцінний переклад", маючи на увазі вичерпну передачу смислового змісту оригіналу і повноцінну функціональну-стилістичну відповідність йому.

Аналог – результат перекладу по аналогії шляхом вибору одного або декількох можливих синонімів.

Антонімічний переклад – прийом перекладу, що полягає у заміні поняття, вираженого в оригіналі, протилежним поняттям.

Антропонім – будь-яке власне ім'я людини (особисте ім'я, по-батькові, прізвище, прізвисько, псевдонім, криптонім, кличка).

Безеквівалентна лексика – лексичні одиниці іноземних мов, що не мають регулярних (словникових) відповідностей у мові перекладу.

Буквалізм – перекладацька помилка, що є результатом відповідності формальних або семантичних компонентів двох мов. Створення помилкових мовних зв'язків між двома мовами на основі формальних або семантичних зв'язків.

Відповідник – один із варіантів перекладу одиниці вихідного тексту.

Вільний переклад – переклад, що відтворює основну інформацію оригіналу з можливими відхиленнями – додаваннями, пропущками тощо; здійснюється на рівні тексту, тому для нього виявляються нерелевантними категорії еквівалентності мовних одиниць.

Генералізація понять – прийом перекладу, який полягає в переході від видового поняття до родового, наприклад: "синиця" перекладається як "пташка", "виноград" як "фрукти".

Дослівний переклад – відтворення у тексті, що перекладається, формальних і/або семантичних зв'язків.

Еквіваленти – у перекладі так називають міжмовні синоніми. У теорії закономірних відповідників Я.І. Рецкер еквівалентами називає постійні рівнозначні відповідники між одиницями вихідного і перекладного тексту, які не залежать від контексту.

Загальна теорія перекладу – наукова концепція про суть і особливості будь-якої двомовної комунікації.

Знаковий спосіб перекладу – одна з об'єктивно існуючих закономірностей переходу від однієї мови до іншої, яка виражається в перекладацьких

операціях на формально-знаковому рівні. Знаковий спосіб перекладу використовується переважно в синхронному перекладі.

Зворотний переклад – експериментальний або навчальний переклад уже перекладеного тексту на початкову мову.

Змішаний переклад – переклад з використанням значної частки традиційної (або машинної) переробки тексту.

Інваріантом перекладу називають те, що повинне залишатися незмінним у результаті процесу перекладу, а саме повідомлення, під яким розуміють інформацію, призначену для передачі.

Інтерпретація – вид перекладу, заснований на зверненні до позамовної діяльності, на відміну від власне перекладу, здійснюваного за заданими правилами переходу від засобів вираження, що належать одній мовній системі, до засобів вираження, що належать іншій мовній системі.

Калька – слово або вираз, скопійовані засобами рідної мови з іншої мови, тобто кожна значуща частина оригіналу буквально перекладається і займає в перекладі таке ж місце, як і в оригіналі.

Компенсація втрат при перекладі – прийом перекладу, який полягає у вираженні смислових та стилістичних особливостей тексту в перекладі не там, де вони виражені в оригіналі. Цей прийом застосовується у тих випадках, коли немає можливості передати смислові та стилістичні відтінки оригіналу у зв'язку з відсутністю відповідників.

Конкретизація понять – прийом перекладу, який полягає в переході від родового поняття до видового (наприклад, "учащийся" перекладається в залежності від контексту як "студент" або "слухач").

Контекстуальна заміна – це така лексична перекладацька трансформація, внаслідок якої перекладним відповідником стає слово або словосполучення, що не є словниковим відповідником і що підібрано з урахуванням контекстуального значення слова, яке перекладається, його контексту вживання та мовленнєвих норм і традицій мови перекладу.

Логічний розвиток понять – прийом перекладу, який полягає в заміні одного поняття іншим, пов'язаним один з другим як причина і наслідок, частина і ціле, інструмент і виконавець.

Непрямий (вторинний) переклад – переклад, здійснений не безпосередньо з тексту оригіналу, а з його перекладу на яку-небудь іншу мову.

Норма [мовна] – закріплені в практиці зразкового використання мовні варіанти (в галузі вимови, слововживання, граматичних та інших мовних засобів), які найкраще і найповніше з числа співіснуючих виконують свою суспільну роль.

Одиниця перекладу – одиниця мови, що вимагає самостійного рішення на переклад. Як постійні (готові) одиниці перекладу виступають штампи, ситуаційні кліше, терміни, прислів'я та образні вирази.

Описовий прийом – прийом перекладу, який полягає в описі засобами іншої мови позначуваного поняття. До цього прийому вдаються, якщо в мові перекладу немає відповідної номінації або ж вона невідома перекладачеві.

Прецизійні слова – одномовні, але на відміну від термінів загально-вживані слова, які, як правило, не викликають конкретних асоціацій. При усному перекладі викликають певні труднощі. До прецизійних слів належать власні імена, назви днів тижня і місяців, числівники.

Прийом перекладу – конкретна дія або конкретні операції, викликані труднощами, що виникли в процесі перекладу.

Прямий (первинний, безпосередній) переклад – переклад, виконаний безпосередньо з оригіналу.

Ситуативний (екстралінгвістичний) контекст – обставини, час і місце, до яких належить висловлювання, а також будь-які факти реальної дійсності, знання яких допомагає Рецептору правильно інтерпретувати значення мовних одиниць у висловлюванні.

Скорочений переклад – переклад, при якому здійснюється пропуск окремих частин оригіналу за моральними, політичними або іншими міркуваннями практичного характеру.

Спосіб перекладу – одна з основних категорій науки про переклад. Спосіб перекладу визначається як об'єктивно існуюча закономірність переходу від однієї мови до іншої в перекладацькій діяльності. Відомі два способи перекладу – знаковий і смисловий.

Термін – слово, яке має якість позначати наукове поняття, що складає разом з іншими поняттями даної галузі науки або техніки одну семантичну систему. В тексті, призначеному для перекладу, термін завжди вимагає окремого рішення на переклад, тобто виступає як одиниця перекладу.

Транскрипція – особлива система письма, яка застосовується для точного відтворення звукового складу слів і текстів якої-небудь мови або діалекту. Транскрипція практична – запис засобами національного алфавіту іншомовних імен, термінів тощо, які не перекладаються рідною мовою, передаються найближчими за звучанням. Наприклад: парашут (фр. parachute), Нью-Йорк (New York), Шауляй (Siauliai).

Транслітерація – передача тексту й окремих слів, які записані однією графічною системою, засобами іншої графічної системи, тобто передача однієї писемності літерами іншої.

Трансформація – основа більшості прийомів перекладу. Полягає у зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів при збереженні інформації, призначеної для передачі.

Часткова теорія перекладу – наукове дослідження особливостей різних видів перекладу або зіставлення двох конкретних мов чи двох з позиції завдань і мети науки про переклад.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. **Бик, І. С.** Теорія і практика перекладу : тексти лекцій для студентів факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/index.htm>

2. **Ганич, Д. І.** Словник лінгвістичних термінів [Текст] / Д. І. Ганич, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.

3. **Карабан, В. І.** Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні труднощі, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми [Текст] / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.

4. **Миньяр-Белоручев, Р. К.** Теория и методы перевода [Текст] / Р. К. Миньяр-Белоручев. – М. : Московский лицей, 1996. – 208 с.

ЗМІСТ

<i>Розділ 1. Вправи і завдання для розвитку загальних перекладацьких умінь та навичок.....</i>	<i>3</i>
Методичні вказівки до написання рефератів.....	19
Теми рефератів для круглого столу “Перекладацькі студії”	20
Зразок оформлення титульної сторінки реферату.....	22
<i>Розділ 2. Тестові завдання для самоперевірки з граматичних труднощів перекладу.....</i>	<i>23</i>
Ключі до тестів.....	54
Короткий словник перекладацьких термінів.....	55
Рекомендована література.....	58